

YONI

Baha i wilawa hoi hipuli

1 ¹Houga a wawala uyahina Baha i memae naka tauna Yaubada tu wogeletana. Ma Bahana Yaubada mitehi hi memae, po Bahana naka tauna Yaubada. ²Ma wawala tahatahayana uyahina Yaubada mitehi hi memae. ³Bahana uyahinei hipuli ma yada ginoulihi amaka hi geleta, ma ega iyai gehouna ita dewahi. ⁴Tauna luyagohana a baba, yaka yautu i wiwawali po uyahinei yayata i lugeleteya lawa magomagouta uyahita. ⁵Ma yayata uguwa u hinena i ludila, po uguwa wopotopotona ega emoemotana yayata ina humaya.

⁶Ega yaka Yaubada lawa gehouna i himiliyai gowana Yoni tauna tu wibapatiso. ⁷Tauna i nei tu limoina lawa uyahihi po i ipaliwelena yayata binei, ipa lawa hina nonoli po hina witumagana. ⁸Ma i baha i pa, 'Tau ega yayatana ma a nei ipa yayata dumana a limoineya'. ⁹Ma yayatana tauna yayata dumana uyahinei lawa ataputa hoi hipuli nugonugota i liyahihi.

¹⁰Tauna hipuli i wiwawali po i nei hoi hipuli po i memae ma tu mehipuli ega hita hanapugeya tauna iyai. ¹¹Tauna i nei a lawa uyahihi, ma a lawahi ega hita kaoheya. ¹²Uyahinei lawa ega tata maga ma ta kaoheya po gowanei ta witumagana, po Yaubada i kawainatuneta yaka tauta natunatuna. ¹³Iyowai ma tauta natunatuna i wiwawalita? Ega lawa hinita a luhogala uyahinei, po ega lawa ata wiwogatala uyahinei, po ega lawa ata nugotuhugei, ma guni memeta Yaubada tauna uyahinei.

¹⁴Bahana i wilawa hota po mitehi ta memae, po a wasawasa amaka ta galey. A wiwasawasana Yaubada uyahinei i nei babana Yaubada Natuna dumana. Yaka anai lunugotootogona po anai dewadumaluna i memae.

¹⁵Geka tauna Yoni i limoineya po i ototu i pa, 'Geka tauna binei a ibaabani a pa, tu gelagoniu muliugei e nenei apo ina tahaau, babana tauna lawa tahatahayana'. ¹⁶Tauna lunugotootogo lawana yaka a lunugotootogoei e idewadewata. ¹⁷Yaubada a lugagayo Mose uyahinei hi nei, ma lunugotootogo po dewadumadumaluna Yesu Keliso uyahinei hi

nei. ¹⁸Ega lawa gehouna Yaubada tepana ita galeyā, ma Yaubada Natuna emosi hota tauna Amana u liyaliyana i memae, a dewa i wogeleteya tauta uyahita.

Yoni Yesu binei i tuwega

¹⁹Yoni i tuwetuwega Yodani u goilana ma lawa i bapatisohi. Ma Yudeya Yelusalemegei hi nei Yoni uyahina, tauhi tu witalaguyaba po Libai a guguni gehouhi. Hi nei po Yoni hi lubayadeya hi pa, “Tam iyai?”

²⁰Hai lubayada uyahina Yoni ega ita bowi ma i baha dumalu i pa, “Tau ega Besinana lawana’.

²¹Ega yaka hi lubayada meme hi pa, ‘Heki, tam iyai? Tam Elaisiya lawa odubona, bo?’

Tauna i pa, ‘Tau ega’.

Yaka tauhi hi pa, ‘Nugote tam tu bahapiko Mose i bahebahem’.

Ma Yoni i paliwelehi i pa, ‘Tau ega’.

²²Ega yaka hi pa, ‘Heki, tam iyai? I babada hi himiliyai po to nenei, apo awai to paliwelehi? Om baha awai tam bimgei?’

²³Ega yaka hai lubayada i wimiheya i pa, ‘Yaubada a Buka uyahina biugei i ibaabani geke pitenana i pa, “Tu wiototu apo ina geleta hoi balabala po ina iototu ina pa, Guyau a tahaya ona lidumaluya”.’

²⁴Palisi lawahi hi lautanigana po Yoni hi lubayadeya hi pa, ²⁵“Tam u pa ega Besinana lawana, po tam ega Elaisiya, po tam ega tu bahapiko Mose i bahebahem, ma awai binei e ibapatiso?”

²⁶Hai baha i wimiheya i pa, ‘Tau goilei a ibapatisomi, ma lawa gehouna e towotowolo u hayami ega ota hanapugeya. ²⁷Tauna tu gelagoniu muliugei e nenei. Tau ega u dewadewa awai ipa apo a aehumahuma a lupeni.’

²⁸Geka dewahi atapuhi naka u Betani hi geleta, Yoni anani wibapatiso tuponana Yodani goilana u tuponei.

Yaubada a Sipi

²⁹Malitom Yesu i nenei Yoni uyahina ma i galeyā, yaka Yoni lawa i paliwelehi i pa, ‘Hei, ona galeyā lawana e nenei tauna Yaubada a Sipi Natuna babana apo ina hilage po ata apapoe ina boho halehi. ³⁰Geka tauna binei a ibaabani a pa, Tu gelagoniu muliugei e nenei apo ina tahaue babana tauna lawa tahatahayana. ³¹Lolowa ega ata hanapugeya a pa tauna iyai, ma tau goilei a ibapatisomi, babana ipa taumi mi Isalaela Yaubada a Besinana ona hanapugeya.

³²⁻³³“Tau yohola ega ata hanapugeya, ma a pa tauna iyai, ma tau Yaubada i himiliu po goilei a wobagibagi ma uyahiu i bahena geleteya i pa, “Apo yohola Alugou una gagaleyā ma yadei ina hopu mai po lawa uyahina ina talu yaka naka tauna apo Alugo Woiyawei ina

wibapatisomi”. Geka apoma Yesu a limoineya babana Alugo Woiyawa a gagaleya mei bunebune ma yadei i hopu mai po Yesu uyahina i talu.
³⁴Tau lawana mataugei a galeya yaka a laimoineya uyahimi babana tauna Yaubada Natuna.’

Yesu a hewahewali tahatahayahi

³⁵Malitom ma Yoni a hewahewali luwaga mitehi hi towotowolo ³⁶ma Yesu hi gagaleya ma liyalihahiyei i nei po i nena, yaka Yoni i baha uyahihi i pa, ‘Ona galeya, naka tauna Yaubada a Sipi Natuna!’

³⁷Hai luwaga a bahana hi nonoli yaka Yesu hi wimulitagoya po mulinei hi nae, ³⁸ma Yesu i luhagawileya po hi wotagoya i galehi yaka i lubayadehi i pa, ‘Omi luhogala awai?’

Ma hi pa, ‘Labai, meka om ani mae?’ (Labai a bui Bada.)

³⁹Yesu i paliwelehi i pa, ‘Ona nei po ona galeya’.

Yaka mitehi hi nae po anani mae hi galeya, ma amaka aibiga yaka mitehi hi eno.

⁴⁰Yoni a hewahewali luwaga a baha hi noonoli po Yesu hi wotagoya, gehouna gowana Andulu, Simona walehina. ⁴¹Houga naka uyahina i wotowolo po i nae walehina i biheya po i paliweleya i pa, ‘Yaubada a Besinana lawana amaka to tuhagaya’. (Besinana lawana naka Keliso.)

⁴²Simona i weluwaya po hi nei Yesu uyahina po Yesu Simona i galeya ma i paliweleya i pa, ‘Tam gowam Simona, Yoni natuna; gowam wouna a yatoni Sipasa’. (A bui Pita, ma anona tapatapana.)

⁴³Malitom ma Yesu i pa, ‘Ta nae u Galili’. Hi nena po Pilipo hi tuhagaya po Yesu i baha uyahina i pa, ‘Una wimulitagou’.

⁴⁴Pilipo a meyagai Besaida naka Andulu ma Pita hai meyagai. ⁴⁵Pilipo Nataniyela i tuhagaya, po i paliweleya i pa, ‘Yaubada a Besina lawana amaka to tuhagaya. Tauna odubona Mose a lugagayo bukana uyahina i gilumi po gasi tu bahapiko hai giluma uyahina hi bahebaheya. Tauna lawa Nasaletagei Yosepa natuna gowana Yesu.’

⁴⁶Nataniyela Pilipo uyahina i baha nae i pa, ‘Moina apo lawa dewadewana u Nasaleta hita guni?’

Yaka Pilipo i pa, ‘Una nei po una galeya’. Ega yaka hi nae Yesu uyahina.

⁴⁷Yesu i gagaleya ma Nataniyela i nenei ma i baha i pa, ‘Geka lawana tauna mei gogata Isalaela a dewa ega kikina a mepowa gehouna’.

⁴⁸Nataniyela Yesu i lubayadeya i pa, ‘Iyowai ma u hanapugeu?’

Yesu i pa, ‘Pilipo muliyei apoma i otugem ma tau a galena tahaem kiyaha u loguloguna u memae’.

⁴⁹Uyahina ma Nataniyela nugonugona i goholi, ma ega yaka Yesu i paliweleya i pa, ‘Guyau, tam Yaubada Natuna, tam mi Isalaela i wasawasa’.

⁵⁰Yesu a baha i wimiheya i pa, ‘U witumaganu babana a paliwelem, tam kiyaha u loguloguna u memae ma a galem. Geka houkana ani galena

habuluna uyahim ma yohola apo banei dumana una galeya.’⁵¹ Yesu gasi i baha i pa, ‘A baha duma uyahimi, yohola apo ona galeya yada ina hoeya ma Yaubada a tu winoyanoya hina gae ma hina hopu tau Lawa Moinau uyahiugei.’

Tawine tolehana Kana u meyageina

2 ¹Iyeta luwaga hi kokoe ma tawine tolehana hi dewaya Kana meyageina uyahina, Galili u tuponana. Ma tolehana uyahina Yesu hinana hi toletoleha. ²Yesu a hewahewali mitehi hi paliwelehi, tawine tolehana amna binei. ³Hai am uyahina ma hai wine hi wikokowi, ega yaka Yesu hinana i baha uyahina i pa, ‘Wine amaka hi wikokowi’.

⁴Ma Yesu i pa, ‘Hinau, awai binei ipa una wibagibagiu? Yohola ega u houga bagibagi.’

⁵Yesu hinana tu bagibagi i paliwelehi i pa, ‘Inapa awai ina baheya yaka ona wotagoya po ona dewaya’.

⁶Yudeya hai dewa naka yeueyu, ma ani luoga walatahi hi memae toleha numana uyahina magouhi 6. Naka gaimagei hi dewahi, ma ani galenahi mei walata ma hi lata duma.

⁷Yesu tu bagibagi i paliwelehi i pa, ‘Walata ona lihogohi’, yaka walata hi lihogohi po hi liwoliwogehi po i kokoe.

⁸Ma Yesu i baha uyahihi po goilana hi higuya po hi niyeya toleha taniwagana uyahina.

⁹Ma Yesu goilana i wobuiya po wine, toleha taniwagana ega ita hanapugeya wine geke ugonu meka hi tami, ma tu bagibagi tunawahi hi hanapugeya. Tu bagibagi goilana hi niyeya toleha taniwagana uyahina po i uma dadani ma ega yaka tu tawine wouna i otugeya, ¹⁰po i baha uyahina i pa, ‘Tulau, wine geke i dewadewa duma, tauta ata dewa naka ipa umauma dewadewana lawa ta wele tahaehi po lawa hin'umumaya po hin'uma hiyougo, ma umauma waimulina umauma apapoena ta houni, ma om umauma waimulina naka i haki lagona.’

¹¹Geka Yesu a wekiwekilala tahatahayana i dewaya Kana u meyageina, Galili u tuponana, yaka a wipoya i wogeleteya lawa uyahihi, ma a hewahewali hi witumaganeya.

¹²Toleha i kokoe ma Yesu hinana po walewalehina po a hewahewali mitehi hi hopu Kapaneum, po noka hotanana iyeta wabihaga hota hi memae.

Yesu tu gimala hoi numa dalabu i wiyagahi

¹³Ma amaka houga i tulabeni po mi Yudeya Welulagona tolehana hina dewaya, yaka Yesu i gae u Yelusalem. ¹⁴Ma i lui numa dalabu baneina u gali hinena po tu gimala i galehi tauhi gamogamo hi gimagimalena halehi, lawa hai talaguyaba ubeihi. Gamogamohi naka bulumakau, sipi

ma bunebune. Ma gasi mone tu wi yawepeli i galehi. ¹⁵Yaka Yesu gulawa metametanana uyahinei i wikodikodila. Gamogamo ma lawa i wiyagahi numa dalabu baneina u gali hinena, ma mone tu wi yawepelipeli hai pata i lugolugoluhi ma hai mone i lunohanohaya. ¹⁶Ma lawa bunebune hi gimagimalehi i paliwelehi i pa, 'Omi kiu ona hopunehi! Ma Amau a numa ega ona ibagibagi ipa omi ani gimala numana!'

¹⁷Ma a hewahewali Yaubada a Buka bahana hi nugotuhuya i pa, 'Yaubada om numa a luhogaleya po nugou i waya. Ma nugowiyuwana uyahiu mei mayau ebebalana.'

¹⁸Mi Yudeya hai tanitaniwaga hi nei po Yesu hi lubayadeya hi pa, 'Awai binei dewa geke pitenana u dewahi? Om manini wekiwekilalana una dewaya po to galeya ma to hanapugem tam taniwaga.'

¹⁹Yesu hai baha i wimiheya i pa, 'Yaubada a numa geke ona hoe haleya, ma iyeta tonuga u hinena apo a witowolo meya.'

²⁰Ega yaka hi pa, 'Ipa numa geke iyeta tonuga una wogo meya? Ma una nugotuhuya numa geke a bolima magouhi 46 ma hi wikokowi.' ²¹Yesu ega numa dalabu binei ita ibaabani, ma a hilage po a towolo meme binei i ibaabani. ²²A hewahewali bahana anona ega hita hanapugeya ma a towolo meme u mulina a bahana ma Yaubada a Buka bahana hi nugotuhu tuhagahi yaka hi witumaganehi.

²³Welulagona tolehana uyahina, Yesu Yelusalem i memae, ma a wipoya wekiwekilalana lawa hi gagaleya po hi witumaganeya. ²⁴Ma Yesu ega ita kawamoinehi, babana lawa hai dewa i hanapugena dumahi. ²⁵Ega emoemotana po lawa awai Yesu ina wibenabenameya ma tamogi Yesu hai nugotuhu atapuhi amaka i hanapugehi.

Yesu a wibaabani guni meme binei

3 ¹Lawa gowana Nikodemo tauna Palisi hai bolu, mi Yudeya hai tu wiwogatala gehouna. ²Tauna uguwei i nae Yesu uyahina, po i paliweleya i pa, 'Guyau, tam to hanapugem, tu wiatatiana Yaubada uyahinei, babana om bagibagi galenana mei Yaubada a bagibagi wipoyana po ega emoemotana lawa gehouna hoi hipuli ina bagibagiyeya.'

³Yaka Yesu i paliweleya i pa, 'A baha duma uyahim, apo iyawoi ega hina guni mehi yaka Yaubada anani taniwaga uyahina apega hina lui.'

⁴Ma Nikodemo Yesu i lubayadeya i pa, 'Iyowai po tau amaka a lata ma ipa a guni meu? Nugote ega emoemotau po hinau u managona a lui meme po u houga guni a wiluwagaya.'

⁵Yesu i baha meme i pa, 'A baha duma uyahim, inapa lawa ega goilei po gasi Alugo Woiyawei ina guni meya yaka Yaubada anani taniwaga uyahina apega ina lui. ⁶Lawa hi gunigunita tauta lawa ma Yaubada Alugo Woiyawa e weleweleta. ⁷U wibaabani guni meme binei, ega nugonugom ina gohogoholi. ⁸Togowa a togo tupo gehouna po gehouna gololona ta

noonoli, ma anani nei po anani nae ega tata hanapugeya naka pitenana lawa hai guni meme Alugo Woiyawa uyahinei ega tata hanapugeya.’

⁹Ma Nikodemo i baha nae Yesu uyahina i pa, ‘Om baha anona u nugonugou ega ita lugeleteya’.

¹⁰Ma Yesu i baha i pa, ‘Tam mi Isalaela hai tu wiatatiyana gehouna, ma u baha geke ega uta hanapugeya? ¹¹A baha dumalu uyahimi awai a hanahanapugeya po a gagaleya naka a bahebaheya uyahimi ma u baha ega ota kawaimoineya. ¹²Ginouli hipuligei a palipaliwelemi ma ega ota witumagana, ma apo iyowai yada ginoulihi ona hanapugehi. ¹³Ega iyai gehouna ita gae hoi yada, ma tau Lawa Moinau yadei a hopu mai. ¹⁴Odubona Mose mota pawasi i dewaya hoi balabala po mayau uyahina i takeya, apo tau Lawa Moinau naka pite mayau uyahina hina witakeu. ¹⁵Ma iyawoi hina witumaganeu yaka apo yautu tuwetuwenai hina tuhagaya.

¹⁶Yaubada hipuli lawahi i luhogalehi yaka Natuna emosi hota i palihaleya, apo iyai ina witumaganeya yaka apega ina hilage ma yautu tuwetuwenai apo ina waya. ¹⁷Yaubada Natuna i himihimiliyai hipuli lawahi ubeita, ega ipa ina wigouta ma ipa ina luyawihita. ¹⁸Apo iyai Yaubada Natuna ina witumaganeya yaka apega libahibahi ina wialoni. Ma iyai tauna ega ita itumaganeya libahibahi apo i wialoni, babana Yaubada Natuna ega ita witumaganeya. ¹⁹Lawa hai libahibahihi babana geegeka. Yayata amaka i nei hoi hipuli po ata dewa apapoehi i lugeletehi, ma uguwa dewana nugohi i waya ma yayatana dewana ega hita luhogaleya. ²⁰Yaka iyawoi hai dewa apapoehi, naka tauhi yayata hi wihinigiyeyea po yayatana uyahina ega hita nei. Matababana apo hai dewa apapoehi yayatana ina lugeletehi. ²¹Ma iyai a dewa dumadumaluna yayatana uyahina e nanae po yayata a dewa e laugeleteya, naka a bagibagi Yaubada uyahinei e nenei.’

Yoni a wipaliwelena Yesu binei

²²Geka u mulihi apoma Yesu a hewahewali mitehi hi nae Yudeya u tuponana po hi memae ma Yesu gowanei a hewahewali lawa hi bapatisohi. ²³Yoni gasi lawa i ibapatisohi Yudeya u tuponana. Naka Inoni meyageina Salimi u liyaliyana babana tupo noka goila hi maga uyahinei lawa hi liya nae po i ibapatisohi. ²⁴(Yoni gasi lawa i ibapatisohi naka hougana yohola ega hoi numa panipani hita houni.) ²⁵Yoni a hewahewali Yudeya lawana mitehi hi lugamobagibagi bapatiso yeuyeuna binei. ²⁶Yaka hi nae Yoni uyahina po hi baha hi pa, ‘Guyau, u nugotuhuya lolowa Yodani u tuponei ta memae ma lawana u laimoineya, tauna i wiwawala po e ibapatiso, ma a bapatisona lawa atapuhi hi luhogaleya po he nanae uyahina’.

²⁷Yoni hai baha i wimiheya i pa, ‘Bagibagi atapuhi Yaubada i huhounihi naka tauhi lawa hi wobagibagiyehi. ²⁸Ma amaka a paliwelemi, tau

ega Yaubada a Besinana lawana, ma tau Yaubada i himila tahaue ma Besinana lawana tauna i wimulitagou.’²⁹ Yoni i'mpaliluwaluwa i pa, ‘Hewahewali luwaga hi memae po tulana a guguhini i tuhagaya po ipa apo ina lawagi, ma tulanana i kaoha дума babana tulana a houga tawine amaka i geleta. Mei tau naka pitenana a kaoha дума babana lawa atapuhi he nenaе Yesu uyahina.’³⁰ Yesu tu wotagona boluna ina lata, ma tau tu wotagou boluna ina habulu.

³¹‘Lawana yadei i nenei naka lawa ataputa i gelagonita, ma iyai hipuligei i nenei naka tauna hipuli lawana, po hipuli gapolahi ubeihi e ibaabani. Ma lawana yadei i hopuhopu mai tauna lawa baneina.’³² Yada dewahi i gagalehi ma i noonolihi amaka i paliweleta po a baha ta nonoli ma lawa gehouhi ega hita kawamoineya.’³³ Ma apo iyai tuwegana ina witumaganeya yaka apo Yaubada ina kawamoineya.’³⁴ Lawana tauna Yaubada i himihimili, Yaubada a baha i bahebaheya, babana Yaubada Alugona i lihogo dumaya.’³⁵ Guyau Natuna i luhogaleya yaka anani taniwaga u nimana i hounihi.’³⁶ Ma apo iyai ina witumaganeya yaka yautu tuwetuwenai ina tuhagaya, ma apo iyai ega ina witumaganeya yaka apega yautu tuwetuwenai ina tuhagaya, ma Yaubada a luyogigai apega ina kokoe uyahina.’

Yesu Samaliya wawinena mitehi hi witutuhaga

4 ¹Palisi lawahi Yesu tuwegana hi nonoli naka Yesu a bapatisogei lawa hi maga дума hi wootagoya, ma Yoni ega hita maga.’² Ma Yesu tauna ega bapatiso ita dewadewaye ma a hewahewali tauhi hi dewadewaye.’³ Ma Yesu i hanapugeya naka amaka Palisi lawahi a bagibagi tuwegana hi nonoli, yaka Yudeya i nehaleya po ipa ina gunawileya u Galili.

⁴Ma tahaya naka Samaliya tuponana uyahine i nae, ⁵po i geleta meyagai gowana Saika uyahina. Odubona Yakobo natuna Yosepa hipuli i weleweleya balana ega ita dao.’⁶ Tuponana uyahina naka goila huuhulana i memae, ma goilana naka Yakobo odubona i halaya, ma Yesu a naena uyahina i weluhilahilage ma i geleta goilana uyahina iyeta bolinai po i tugula ma i iyagohina.

⁷⁻⁸Houga naka uyahina tauna tunawana i memae (ma a hewahewali atapuhi hi nae Samaliya u meyageina po ipa hai am hina gimala). Houga kukuna ma Samaliya wawinena gehouna i nei po ipa goila ina higu, ma Yesu wawinena i galeyа yaka i lupali i pa, ‘Wawine, goila una weleu po an'uma’.

⁹Wawinena Yesu uyahina i baha nae i pa, ‘Una galeu, awai binei tam lawa Yudeyagei ma tau wawine Samaliyagei, ma goila e laupaliyeu?’ (Mi Yudeya ma mi Samaliya yohola ega hita winugoemosi.)

¹⁰Ega yaka Yesu wawinena i paliweleya i pa, ‘Itapa Yaubada anani'mbenena uta hanapugeya uyahim, po itapa uta hanapugeu tau iyai, apo uta lupaliyeu po goila waiyautuna ata welem’.

¹¹Ega yaka wawinena i pa, ‘Bada, ega om ledu, ma goila geke domona i dao duma apo iyowai ma goila waiyautuna una weleu? ¹²Apo tam gogata Yakobo una gelagoni? Yakobo tauna i goila geke huuhulana i dewaya, natunatuna po a gamogamo mitehi hi umumaya.’

¹³Yesu wawinena i paliweleya i pa, ‘Apo iyawoi goila geke hin'umaya yaka apo uyopopohi hina hale yana mehi, ¹⁴ma apo iyawoi goila galiugei hin'umaya yaka apega uyopopohi hina hale yana mehi. Goilana apo lawa u nugonugohi ina huuhuleya yautu memewahagana binei.’

¹⁵Ma wawinena Yesu uyahina i baha i pa, ‘Bada, goilana una weleu po an'uma po ega uyopopou ina halehaleeya po ega goila higuna binei a gunagunawilena meu’.

¹⁶Ega yaka Yesu i pa, ‘Una nae po agom una weluwaya po ona nei’.

¹⁷Ma wawinena Yesu a baha i wimiheya i pa, ‘Tau ega agou’.

Ega yaka Yesu i baha meme uyahina i pa, ‘Naka baha dumana u pa ega agom, ¹⁸babana agagom magouhi nimitutu, ma naka lawana u lawagi po mitehi o memae, ega agom dumana. Om bahana naka baha dumana.’

¹⁹Yaka wawinena Yesu a baha i wimiheya i pa, ‘Bada, amaka a hanapugem tam tu bahapiko gehouna. ²⁰Ma una paliweleu tupo awai Yaubada ani polouna i linanaya, babana googiyai uyahihiyei i nenei naka Samaliya u oyana to polopolou, ma taumi mi Yudeya o pa Yelusalem ani polou dumana.’

²¹Yaka Yesu wawinena a baha i wimiheya i pa, ‘Wawine, a baha dumalu uyahim, houga e nenei apega lawa hina polopolou Samaliya u oyana po Yelusalem uyahina; tauhi ega ani polou dumahi. ²²Taumi mi Samaliya iyai uyahina o polopolou, ega ota hanapugeya ma tauyai mi Yudeya to hanapugeya iyai uyahina to polopolou, babana Tu wiluyagohana uyahiya i geleta. ²³Tamogi houga amaka i geleta, po tauhi Amata a tu polou dumahi uyahina hina polopolou, ma hai polouna uyahina nugonugohiyei po tahaya dumalunei, Yaubada lawa geke pitenana e bibihehi. ²⁴Yaubada tauna Alugo po tupo atapuna uyahina e memae, yaka tauhi uyahina hina polopolou, nugonugohiyei po tahaya dumalunei hina polopolou.’

²⁵Ma wawinena Yesu i paliweleya i pa, ‘Amaka a hanapugeya ipa yohola apo Yaubada a Besinana lawana ina nei, tauna hi igowaya hi pa, Keliso, apo ina nei po hanapu atapuna ina paliweleta’.

²⁶Yesu wawinena i paliweleya i pa, ‘Geka tau a ibaabani uyahim, tau Besibesianau’.

²⁷Hai wibaabani uyahina ma a hewahewali hi gunawilena mehi po hi gagaleya naka wawine mitehi hi memae ma hi goholihi tamogi ega awai gehouna hita baheya, hita pa, ‘Awai nugonugom?’ bo hita pa, ‘Awai binei wawine mitehi o ibaabani?’

²⁸Ma wawinena a goila ani higuna i nehaleya ma inae po lawa hoi meygai i paliwelehi i pa, ²⁹‘Ona nei po lawa ona galeya tauna u dewa

atapuhi i paligeletehi, nugote tauna Yaubada a Besinana lawana'. ³⁰Ega yaka lawa meyagai baninei ipa hina liya mai Yesu uyahina.

³¹Hi liyaliya mai ma a hewahewali uyahina hi pa, 'Guyau, un'am'.

³²Ma hai baha i wimiheya i pa, 'U yam taumi ega ota hanapugeya'.

³³Uyahinei tunawahi ma hi ibaabani hi pa, 'A yam iyai i weleya?'

³⁴Yesu i pa, 'U yam naka Tu himiliu a nugotuhu a dewaya po a bagibagi a luwegahi. ³⁵Houga hi kokoe uyahihi o ibaabani o pa, wamaheya wohepali hina kokoe apo mahula a houga ina geleta. A paliwelemi, ona galena nae hoi tano, mahula a houga i geleta. ³⁶Houga mahula uyahina apo tu bagibagi hina kaoha po hai meiha hina tama, tu ugota ma tu luhepa mitehi hina kaoha gogona, babana houga mahula i geleta. Ma Yaubada a mahula uyahina tu bagibagi apo hina kaoha babana lawa luyagohana tuwetuwenai amaka hi tuhagaya. ³⁷Googata hai baha hi pa, 'Lawa gehouna tu lupehi ma lawa gehouna tu luhepa'. Naka baha dumana. ³⁸Mahula binei a himilimi po lawa ona tamihi. Lawa gehouhi lolowa hi ugota po hi liyeueyu, ma taumi ona luhepa.'

³⁹Samaliya u meyageina lawa tupohi Yesu hi witumaganeya, wawinena a wipaliwelena binei, babana i pa, 'Tauna u dewa atapuhi i paligeletehi'.

⁴⁰Yaka mi Samaliya hi geleta po Yesu uyahina hi pa, 'Oo Bada, hilaki tata memae?' Uyahinei iyeta luwaga mitehi hi meupom.

⁴¹Yaka lawa magomagouhi Yesu hi witumaganeya a baha ubeihi. ⁴²Ma wawinena hi paliweleya hi pa, 'Amaka to kawamoineya, babana ega om baha yawa, ma a baha amaka to nonolihi po gasi to galey, yaka to hanapugena dumaya tauna Tu wiluyagohana tu mehikutihi ataputa ubeita.'

Yesu taniwaga baneina natuna i widewadeway

⁴³Iyeta luwaga hi kokoe ma Yesu Samaliya i nehaleya po ipa ina nae Galili u tupona. ⁴⁴Ma Yesu baha geke pitenana i baheya i pa, 'Tu bahapiko ega emoemotana po hina wiyateyateya a meyagai dumana uyahina'. ⁴⁵Hougana i geleta u Galili lawa hi kaoha duma a nei binei, babana lolowa hi nae Yelusalem welulagona tolehana uyahina po Yesu a bagibagi hi galey tolehana u hinena.

⁴⁶⁻⁴⁷Ma Yesu i gunawilena meya Kana u meyageina, naka Galili u hinena. Dobuna uyahina lolowa goila i wobuiya po wine. Yesu i geleta po i memae. Ma Kapaneum taniwagana noya i nonoli naka Yesu Yudeya i nehaleya po u Galili i memae yaka i nei Yesu uyahina babana natuna i totogo po i baha gonugonuguwa i pa, 'Emoemotana tata nae Kapaneum po natuwe i tootogo uta luyawahi? Kikina ma apo ina hilage.'

⁴⁸Yesu lawana i paliweleya i pa, 'Ega kikina iyai gehouna uyahimiyei ita witumaganu, ma u bagibagi wipoyahi o galehi ma apoma o kawamoineu'.

⁴⁹Ega yaka taniwagana i paliweleya i pa, 'Bada, una bulili po ta nae ma natuwe apo ina hilage'.

⁵⁰Ma Yesu i baha i pa, 'Una gunawilem, natum amaka i luyagohana'.
Lawana Yesu a baha i witumaganeya ma i gunawileya. ⁵¹Hougana i gunawileya po i nena ma a tu bagibagi hoi tahaya i tuhagahi po tuwega hi paliweleya hi pa, 'Natum amaka i luyagohana'.
⁵²Ega yaka i lubayada i pa, 'Kabudala awai natuwe a totogo i wohouna?'
Ma hi pa, 'Pom iyeta bolinai ma wipoya i nehaley'.
⁵³Ma tewelana amana i nugotuhuya hougana Yesu i bahabaha uyahina i pa, 'Natum amaka i luyagohana', yaka lawana a bolu mitehi Yesu hi witumaganeya.
⁵⁴Geka Yesu a manini wiluwagana wekiwekilana i dewaya hougana Yudeya i nehaley po u Galili i wobagibagi.

Yesu lawa bolobolouna i luyawahi

5 ¹Houga geka u mulina mi Yudeya toleha gehouna Yelusalem hi dewaya, po ega yaka Yesu i gae tolehana binei. ²Ma Yelusalem gamogamo hai mateta u liyaliana goila talawiwilana i memae mi Yudeya ponahiyei goilana hi wogowaya po hi pa Besaida. Ma tuponana uyahina numa ani wiyagohina nimitutu hi wogohi po hi memae goilana u hadana. ³Naka numahi uyahihi tu tootogo boluhi hi eneno, matahi keekehi po daladalahi po tapitapiyahi po, he iononana goila ombutuna binei. [⁴Ma Guyau a tu winoyanoya gehouna e hopu po goila talawiwilana e butuya po guhuguhuna, ma lawa awai tootogona ina yoli tahaya goilana uyahina yaka apo a totogo ina yababa.] ⁵Ma u hayahi lawa gehouna i wobolobolou bolima magouhi 38. ⁶Ma Yesu i nae po lawana i galey, ma i hanapugeya naka bolima hi maga duma uyahina totogo i memae, ega yaka Yesu lawana i lubayadeya i pa, 'Nugonugom una luyagonana?'

⁷Ega yaka tu tootogona i baha i pa, 'Bada, ega tu haguwe, iyai apo goila a houga wiguhu hougana ma ina houna hopuneu, houga magomagouna a laudadana ipa a hopu, ma ega emoemotau, ma tu tootogo gehouhi he nei po he togo po he lauyagohana'.

⁸Yesu lawana uyahina i baha i pa, 'Una wotowolo po om ani eno una awali po una nae'. ⁹Mala emosi ma lawana tootogona i luyagohana ma anani eno i awali po i nae.

Naka hougana iyeta dalabu. ¹⁰Ma mi Yudeya hai tanitaniwaga lawana hi galey yaka hi baha nae uyahina hi pa, 'Awai binei lugagayo u tulagoni po iyeta dalabu ma om ani eno u awala?'

¹¹Ma hai baha i wimiheya i pa, 'Lawa i iluyagohaniu tauna i paliweleu i pa, "Om ani eno una awali po una nae".'

¹²Ma hi lubayadena meya hi pa, 'Lawa awai i baha naka pitenana?'

¹³Ma Yesu lawana i lauyawahi ega ita hanapugeya po i pa, 'Iyai'galehi, lawa awai', babana Yesu i nae bolu u hayahi po ega ita galena tuhagaya.

¹⁴Apoma Yesu lawana hoi numa dalabu baneina uyahina i tuhagaya po i paliweleya i pa, ‘U galeyā, amaka u luyagohana ega houga gehouna dewa apapoehi una dewadewa meya, meka po apo apapoe banei dumana una wialoni’.

¹⁵Lawana i nae po tanitaniwaga uyahihi i bahena meya i pa, ‘Lawana i lauyawahiu naka Yesu’.

¹⁶Mi Yudeya tanitaniwagahi Yesu hi lipilipili, babana hoi dalabu lawa tootogona i luyawahi. ¹⁷Ega yaka Yesu mi Yudeya i paliwelehi i pa, ‘Amau houga atapuna e wobagibagi, yaka tau a wobagibagi’. ¹⁸Yudeya tanitaniwagahi a baha hi noonoli po ipa iyowai ma hina lihilageni. Babana dalabu lugagayona i tulagoni, ma i pa tauna ama dumana Yaubada po mitehi emoemotahi.

Yaubada Natuna a taniwaga

¹⁹Yesu lawa i paliwelehi i pa, ‘A baha dumalu uyahimi, ega emoemotana tau tunawau bagibagi awai a dewaya. Ma Amau a bagibagi a galehi, naka pitenana tau gasi a bagibagi a wotagoi. ²⁰Amau i luhogalena dumau, uyahinei a bagibagi atapuhi i dewadewahi, i wiatatiyeu po a bagibagihi a dewahi. Ma apo ona goholimi babana bagibagi ge gedumahi e iatatiyeu. ²¹Amau tu hilahilage hai hilage uyahinei i witowolo mehi po yautu i welehi, naka pitenana tau gasi apo yautu wouna lawa a welehi iyawoi amaka a winaganihi. ²²Amau luhetala ega ita taniwageya lawa uyahihi, babana luhetala lugagayona atapuna amaka i weleu po tau a bagibagiyei, ²³ipa atapumi ona wiyateyateu mei Amau o iyateyateya. Ma apo iyawoi ega hina wiyateyateu yaka Amau i himihimiliu ega hita wiyateyateya.

²⁴A baha dumalu uyahimi, apo taumi iyawoi u baha ona wiponawogogeya po Tu himiliu ona witumaganeya yaka apo yautu tuwetuwenai ona tuhagaya, ma apega a libahibahimi. Taumi amaka o witumagana yaka hilage a tupo o nehaleya po o damana luyagohana wouna uyahina. ²⁵Ma a paliwelena memi, houga e nenei, bo hougana amaka i geletai, apo tu hilahilage Yaubada Natuna ponana hina noonoli, naka tau ponau ma apo ponouna tu nonolina luyagohana hina tuhagaya. ²⁶Amau tauna luyagohana a baba amaka i palihaleya uyahihi po tau gasi luyagohana a baba. ²⁷Luhetala lugagayona amaka i weleu, po ipa tau apo a dewahi, babana tau Lawa Moinau.

²⁸‘Uyahinei ega ona nugonugogohola ginouli geke ubeihi, houga e nenei tu hilahilage atapuhi ponau apo hina nonoli po kokowaga uyahinei hina towolo meme. ²⁹Po iyawoi tauhi tu dewadumalu luyagohana tuwetuwenai apo hina tuhagaya, ma tauhi tu dewaapapoe nugodubu apo hina wialoni. ³⁰Ega emoemotau tunawau bagibagi awai a dewaya. Ega tau u luhogala a wootagoya, ma Yaubada a luhogala a wotagoi. Ma u

limoina i dumalu babana ega tau u nugotuhugei, ma Yaubada a luhetala a nonoli po a wobagibagiyeya.'

³¹Yesu i baha meme i pa, 'Apo tau tunawau a limoinena meu ma ega tu limoineu gehouna, yaka u baha apega ona wotagoya. ³²Ma Yaubada i laimoineru amaka a hanapugeya bahahi naka baha moinahi.

³³'Lolowa lawa o himilihi po hi nae Yoni tu bapatiso uyahina po biugei i ibaabani naka i limoineu. ³⁴Tau ega ata geno lawa hai baha limoinana binei ma ubeimi a ibaabani Yoni a baha binei ipa ona witumagana.

³⁵Yoni galenana mei yayata, houga kukuna o galeyapa po o kaoha.

³⁶'Yoni a wibaabani tau biugei naka ginouli baneina. Ma tamogi Yaubada a bagibagi naka ginouli baneidumana babana i haguwe. A maninigei a bagibagi a lauegahi ipa ona hanapugeu tau Yaubada uyahinei a nei. ³⁷Amau tauna i himiliu ma i paligeletau. Tamogi ega ota galeyapa po ega ponana ota nonoli. ³⁸Yaka a baha ega u nugonugomi hita memae, uyahinei ega ota witumaganeru po ota pa tau Yaubada uyahinei a nei.

³⁹Houga magomagouna Yaubada a Buka odubohi o hiyahiyawihia, ma omi nugotuhu o pa yohola apo yautu memewahagana ona waya, ma ega ota nugotuhu tuhagaya Buka uyahina hi palipaliwelemi tau biugei. ⁴⁰O winugoniniyepa yaka yautu memewahagana apegapona tuhagaya.

⁴¹'U bagibagi geka a dewadewahi ega lawa omi omhuna binei. ⁴²A hanapugemi ega kikina omi luhogala Yaubada uyahina ita memae. ⁴³Tau Amau gowanei a nei ma ega ota kaoheu. Apo lawa gehouna tunawana gowanei ina nei uyahimipa yaka ona kaoheya. ⁴⁴Nugonugomipa lawa hina hunemi, yaka Yaubada omhunana o wihinigigiyeya, naka tepanei ega ota witumagana.

⁴⁵'Ega ona inugonugotuhu ipa apo a wigoumi Amau u matana. Mose a lugagayo apo hina wigoumi. Omi nugotuhu ipa Mose a lugagayo apo ina hagumi; apegapona. ⁴⁶Ma inapa Mose a lugagayo ona wotagoya, yaka tau ona wotagou babana odubona i'ngiluma po biugei i wipaliwelena. ⁴⁷Ma a gilumana ega ota witumaganeya, yaka ega emoemotami po u baha ona witumaganehi.'

Yesu tausana nimitutu i wianihi

6 ¹Yesu a wibaabani i wikokowi ma i gelu po Galili bogana i damani. Bogana gowana gehouna Tibeliya. ²Bolu baneina hi wotagoya po hi nei uyahina, babana a bagibagi wipoyana amaka hi galeyapa tu tootogo lawahi uyahihi. ³Yesu a hewahewali mitehi hi gae u oya po hi tugula. ⁴Naka houkana mi Yudeya hai Welulagona tolehana a iyeta amaka i tu liyaliyani.

⁵Yesu i itotolana wilawila po bolu i lata duma ma hi liya mai uyahina, ega yaka Pilipo i lubayadeya i pa, 'Meka yaniyani apo ta gimala po lawa geka ta wianihi?' ⁶Lubayada geka uyahinei Pilipo i ludadani, ma Yesu i hanapugeya apo awai ina dewaya po lawa geka ina wianihi.

⁷Pilipo Yesu uyahina i baha nae i pa, 'Patala i lata duma po ega emoemotana kina handele luwaga uyahinei palawa ta gimalaya po ta wianihi'.

⁸Ega yaka a hewali gowana Andulu, Simona Pita walehina i paliweleya i pa, ⁹'Tewela gehouna a palawa muhomuhona magouna nimitutu ma iyana luwaga uyahina a galeyaya, nugote ega emoemotana po bolu uyahinei ta wianihi'.

¹⁰Yesu i paliwelehi i pa, 'Amaka ma lawa atapuhi ona baha po hoi hiyamoni hina tugula', babana tupo naka i wihyamoni yaka lawa hi tugula, ma ololoto tunawahi hi hiyawahi po magouhi tausana nimitutu.

¹¹Yesu palawa i winihi po Yaubada uyahina i wimamala, ma hi gutaya lawa uyahihi, ma iyana luwaga i winihi po i dewaya mei palawa i dewadewaya pite ma hi gutaya, ma hi am po emoemotahi.

¹²Am atapuhi hi'mam po hi'mhiyougo apoma Yesu a hewahewali i paliwelehi i pa, 'Palawa tupotupona ona tuwaluta meya ega gehouna ona laipeuya'. ¹³Palawa nimitutu uyahinei lawa i ianihi, tupotupona a hewahewali hi tutuwaluta meya naka poha magouhi 12 hi lihogohi.

¹⁴Houga noka uyahina Yesu a manini wekiwekilalana lawa hi gagaleyaya, po hi pa, 'Moina dumana geke tauna Tu bahapiko Mose i bahebaheya Yaubada a Buka uyahina, amaka i nei hoi hipuli'. ¹⁵Houga naka uyahina Yesu lawa hai winugonugotuhu i hanapugeya hi pa, apo houga kikina ma hina winagani po ina wiwasawasa uyahihi. Ma Yesu ega nugonugona yaka i nehalehi po tunawana i nae u oya.

Yesu boga tepanei i neneae

¹⁶Ma ibiga amaka i geleta yaka a hewahewali hi hopu Galili u bogana ¹⁷po wam uyahina hi gelu po ipa hina damana meme Kapaneum u meyageina. Ma uguwana uyahina tunawahi hi woewoe damana, ma Yesu yohola ega ita nae uyahihi. ¹⁸Hougana togowa baneina po guletutu hi wialoni. ¹⁹Ma hi woe po boga hi lautipolini, ma Yesu boga tepanei i nenei wam u liyaliana ma hi galeyaya, po hi matouta duma. ²⁰Ega yaka Yesu i paliwelehi ipa, 'Ega ona matomatouta; tau'. ²¹Ma hi baha po hoi wam i gelu po ega daona ma Kapaneum u lekawana hi gota.

Yesu tauna yaniyani waiyautuna

²²Malitom ma Galili u bogana tu mae, hi hanapugeya tauhi Yesu a hewahewali tunawahi wam hi geluya po hi nae ega Yesu mitehi. ²³Naka malatomtomna mi Tibeliya hai wamgei hi nei po hi gota, Guyau palawa i waya po i wimamala ma bolu i ianihi meyageina uyahina. ²⁴Po noka hotanana Yesu a hewahewali mitehi hi bihehi po ega yaka, lawa boluhi wam hi geluhi po hi damana Kapaneum Yesu tu bihena.

²⁵Hi damana po hi tuhagaya, ma hi lubayadeya hi pa, 'Guyau, iyowai ma u nei?'

²⁶Ma Yesu lawa uyahihi i baha i pa, 'A baha dumalu uyahimi, taumi o bibiheu babana palawa o ani po o'mhiyougo ma u wipoya wekiwekilalana ega kikina anona awai gehouna uyahimi. ²⁷Ega yaniyani kookoena binei ona wobagibagi, ma yaniyani yautumi memewahagana binei ona wobagibagi. Tau Lawa Moinau yaniyani a welewelemi, babana Amau a kaoha wekiwekilalana.'

²⁸Tauhi hi lubayadeya hi pa, 'Awai uyahinei apo Yaubada a bagibagi to dewahi?'

²⁹Yesu hai lubayada i wimiheya i pa, 'Geka bagibagina Yaubada i luhogaleya ipa ona dewaya: tau ona witumaganeu babana i himiliu po a nei uyahimi'.

³⁰Ma hi lubayadena meya hi pa, 'Heki, wekiwekilala awai una dewaya po to galeya ma to witumaganem, ³¹mei odubona googiyai hoi balabala yabayababa ma yaniyani hi anani gowana mana. Naka Yaubada a Buka uyahina hi baheya hi pa, 'Yaniyani yadei i welehi po hi'mam'. Ma tam apo wekiwekilala awai una dewaya u matiyai?'

³²Yesu lawa i paliwelehi i pa, 'A baha dumalu uyahimi, Mose ega yaniyani yadei googata ita welehi, ma Yaubada yaniyani moinana yadei e welewelemi. ³³Tau yaniyani Yaubada uyahinei a hopu mai hoi hipuli po lawa hai luyagohana a welehi.'

³⁴Tauhi hi baha nae Yesu uyahina hi pa, 'Bada, yaniyani geke una weleweleiyai houga magomagouna'.

³⁵Yesu i baha nae uyahihi i pa, 'Tau yaniyani omi luyagohana binei. Apo iyai ina nei uyahiu yaka apega am ina hilage, ma iyai ina witumaganeu yaka apega uyopoona ina haleya. ³⁶A paliwelemi amaka o galeu, ma tamogi ega ota witumaganeu. ³⁷Ma iyawoi Amau i palihalehi uyahiu, apo hina nei uyahiu ma apega a wihinigigiyehi. ³⁸Babana tau yadei a hopu mai ma ega ipa, tau u nugotuhu a dewaya ma Tu himiliu a nugotuhu a dewaya. ³⁹Geka a nugotuhu, lawa magomagouhi i palihalehi uyahiu po a galena itete imahiyehi po iyeta sigasigana uyahina hilage uyahinei a witowolo mehi. ⁴⁰Ma Amau a nugotuhu geke: apo iyai tau Natuna ina galeu po ina witumaganeu yaka apo luyagohana tuwetuwenai ina tuhagaya po iyeta sigasigana uyahina hilagei apo a witowolo meya.'

⁴¹Mi Yudeya tanitaniwaga a baha hi noonoli po hi luyogigai, babana i baha uyahihi i pa, 'Tau yaniyani yadei a hopu mai'. ⁴²Tauhi hi pa, 'Geka lawana Yosepa natuna gowana Yesu, amana ma hinana ta hanapugehi ma iyowai po i pa tauna yadei ita hopu mai'.

⁴³Yesu i paliwelehi i pa, 'Ega tau biugei ma ona bahabaha unuunula. ⁴⁴Apega iyai nugonei ina nei uyahiu Amau tauna a nugotuhugei. Tauhi iyeta sigasigana uyahina hilagei apo a witowolo mehi. ⁴⁵Baha geke tu bahapiko odubona i gilumi Yaubada a baha i pa, 'Lawa magomagouhi Yaubada uyahinei apo hai witatiyana hina tuhagaya'. Ma apo iyawoi Amau a wiatatiyana hi noonoli

po hi wiponawogogeya tauhi apo uyahiu hina nei. ⁴⁶Taumi uyahimiyei ega iyai gehouna Amau ita galeyau, tau tunawau, babana Yaubada uyahinei a nei. ⁴⁷A baha dumalu uyahimi, lawa awai i itumaganeu tauna apo luyagohana tuwetuwenai hina tuhagaya ⁴⁸babana tau yaniyani omi luyagohana binei. ⁴⁹Odubona googami hoi balabala yaniyani gowana mana hi anani, ma uyahinei ega luyagohana tuwetuwenai hita tuhagaya ma hi hilahilage. ⁵⁰Ma yaniyanina yadei i hopuhopu mai lawa awai in'anani yaka apega hina hilage. ⁵¹Naka yaniyanina tau yadei a hopu mai apo iyai in'aniu, yaka apo luyagohana tuwetuwenai ina tuhagaya. Ma yaniyanina a welewelemi naka tau hiniu ma u luyagohana apo a palihaleya hipuli lawami ubeimi.'

⁵²Geka bahana binei ma mi Yudeya mitehi hi lugamogahigahi hi pa, 'Geka lawa awai ipa apo hinina ta'nani?'

⁵³Ega yaka Yesu i baha uyahihi i pa, 'A baha dumalu uyahimi, tau Lawa Moinau, ma inapa hiniu ega on'anani, ma talau ega on'umaya, yaka apega omi luyagohana. ⁵⁴Apo iyai hiniu in'anani, ma talau in'umaya, yaka apo luyagohana memewahagana ina tuhagaya, po iyeta sigasigana uyahina hilagei apo a witowolo meya. ⁵⁵Yaka ona hanapugeya hiniu yaniyani dewadewana, ma talau umauma dewadewana. ⁵⁶Apo iyai hiniu in'anani ma talau in'umaya, yaka apo tau u nugonugona a memae, ma tauna uyahiu ina memae. ⁵⁷Amau tauna lauyagohanana i himiliu yaka uyahinei u luyagohana a wiwaya, ma apo iyai hina winiu po in'aniu, yaka luyagohana apo uyahiugei ina tuhagaya. ⁵⁸Odubona googata [mana] hi anani, ma ega uyahinei luyagohana hita tuhagaya, ma hi hilahilage. Yaniyani geka yadei i hopuhopu mai inapa iyai in'ani yaka apo luyagohana memewahagana ina tuhagaya.' ⁵⁹Geka ginouli atapuhi naka Kapaneum numa dalabu u hinena i paligeletehi po i wiatatiyanehi.

Yesu tu wotagona gehouhi hi nae

⁶⁰Yesu tu wotagona magomagouhi yaniyani bahana hi noonoli po tunawahi ma hi ibaabani hi pa, 'Baha geka nonolahi uyahita hi witai duma; tauta ega emoemotata'.

⁶¹Yesu hai baha unuunula amaka i hanapugeya, yaka i baha nae uyahihi i pa, 'Baha geka binei ma o lunugoluwaluwaga. ⁶²Tau Lawa Moinau lolowa yadei a hopu mai, ma yohola apo a gunawileu. Ma inapa u gunawilana ona galeyau yaka ona witumaganeu? ⁶³Alugo Woiyawa luyagohana memewahagana lawa e welewelehi. Ega emoemotana po lawa tunawahi hina waya. U baha anohi, lawa hai luyagohana memewahagana binei, ⁶⁴ma gehoumi ega ota witumaganeu.' Yesu baha geka i bahebahehi babana i hanapugena dumaya apo awa hina wawala: gehouhi ega hita witumaganeya, ma i hanapugeya apo iyai ina nugohaleya. ⁶⁵Yaka i paliwelehi i pa, 'Geka u bahana lolowa a paliwelemi a pa, apega iyai nugonei ina nei uyahiu Amau tauna a nugotuhugei'.

⁶⁶Geka bahana binei tu wotagona magomagouhi hi wihinigiyeya, ma hi nehaleya po ega mitehi hita nae.

⁶⁷Ma a hewahewali magouhi 12 i lubayadehi i pa, ‘Taumi iyowai nugonugomi ipa ona nae?’

⁶⁸Ega yaka Simona Pita Yesu uyahina i baha i pa, ‘Guyau, apo iyai uyahina to nae? Tam tunawam luyagohana memewahagana uyahim e memae, ⁶⁹yaka tauyai to witumaganem po gasi to hanapugem tam Yaubada a Besinana Waiwoiyawana.’

⁷⁰Yesu i paliwelehi i pa, ‘Baha dumana, magoumi 12 a winaganimi, ma uyahimiyei gehouna tauna Tomodulele tulana’. ⁷¹(Yesu i ibaabani naka Yudasa binei, tauna Simona Isakaliyota natuna. Yudasa tauna Yesu a hewali, ma yohola apo ina nugohaleya.)

Yesu i welugowagowada nae toleha uyahina

7 ¹Geka u mulihi Yesu Galili tuponana i wiwileya. Ma ega nugonugona ipa Yudeya ina wiwileya, babana Yudeya hai tanitaniwaga nugonugohi ipa Yesu hina lihilageni. ²Ma mi Yudeya hai Kape tolehana amaka i tuliyaliyani ipa apo hina dewayaya. ³Ega yaka Yesu walewalehina hi baha nae uyahina hi pa, ‘Meyagai geka una nehaleya po una nae Yelusalem tupo Yudeya uyahina, po noka hotanana tu wotagom om bagibagi wipoyana hina hanapugeya. ⁴Ma una nugotuhuya apega iyai gehouna bagibagi gowagowada uyahinei ma tuwegana ina lata inapa tam una wipoya yaka una nae po hipuli lawa uyahihi om manini una wogeleteya.’ ⁵Walewalehina baha geka hi bahebaheya, babana ega hita witumaganeya.

⁶Ega yaka Yesu i paliwelehi i pa, ‘Ega u houga dumana po ipa a nae. Ma taumi ona nae, babana houga atapuna emoemotami. ⁷Taumi tu mehikuti po ega omi witumagana yaka lawa apega hina wigawiyemi ma tau apo hina wigawiyeu babana hai apapoe a palipaligeletehi ubeihi. ⁸Taumi tunawami ona nae hoi toleha, geka houkana apega a nehi toleha uyahina babana u houga dumana ega ita geleta.’ ⁹Baha geka i baheya yaka a lawa hi nae toleha uyahina ma tauna u Galili i memae.

¹⁰Yesu walewalehina hi nehaleya po hi nae hoi toleha ma Yesu mulihiyei i welugowagowada po i nae Yelusalem po i geleta. ¹¹Mi Yudeya hai tanitaniwaga tolehana u hinena, Yesu hi bibiheya ma hi laubayadeya hi pa, ‘Yesu meka?’

¹²Lawa a boluhi ma Yesu binei hi laugamogahigahi po gehouhi hi pa, ‘Yesu tauna lawa dewadewana.’

Ma gehouhi hi pa, ‘Ega, lawa e koyakoyamehi’. ¹³Ma ega iyai gehouna Yesu ita widewedeweya lawa u matahi, babana mi Yudeya hai tanitaniwaga hi matutehi.

¹⁴Toleha gaogaonana u tupolina, ma Yesu i lui numa dalabu baneina uyahina po a wiatatiyana i wiwawali, ¹⁵po mi Yudeya nugonugohi hi

gohola dumahi po hi pa, 'Lawa geke meka a hanapu i tuhagahi? Tauna ega meka hosi ita wisikulu.'

¹⁶Yesu i paliwelehi i pa, 'U wiatiyana geke ega tau u nugotuhu, ma Tu himiliu tauna a nugotuhugei a iatiyana. ¹⁷Ma ona nugotuhuya iyai luhogalana ipa Yaubada a nugotuhu ina dewaya, yaka u wiatiyana ona hanapugeya miyei e nenei, Yaubada uyahinei bo tau tunawau u nugotuhugei. ¹⁸Inapa tu wituwetuwega tunawana a nugotuhu ina ibaabaneyehi ipa tauna omhunana binei. Ma tu wituwetuwega tu himilana a nugotuhu e ibaabaneyehi ipa tu himilina omhunana binei. Yaka a bahahi hi dumalu ma hi dewadewa. ¹⁹Mose a lugagayo i welewelemi atapumi o wihinigigiyeya yaka nugonugomi ipa ona lihilageniu.'

²⁰Bolu a baha hi wimiheya hi pa, 'Nugote alugo apapoena i luinim yaka bahahi geke e bahebaheya. Lawa ega nugonugohi ipa hina lihilagenim.'

²¹Yesu hai baha i wimiheya i pa, 'O nugoapapoe babana iyeta dalabu uyahina lawa a lauyawahi binei. ²²Ma taumi iyowai omi bagibagi iyeta dalabu uyahina? Mose a lugagayo i baheya ipa logaloga ololotohi hai wekiwekilala hini omhapina hina waya gaogao emosi ina kokoe. Lugagayo geke Mose googana uyahihiyei i nei, po hai wekiwekilala o dewadewahi iyeta dalabu uyahina. ²³Yaka naka Mose a lugagayo iyeta dalabu binei o tutulagoni, bo? Ma iyowai po hoi dalabu lawa a lauyawahi binei ma o igawiyeu? ²⁴Ega nugolelehiyei ona igou koyakoyameu, ma u dewa po u baha ona galena imahiyehi.'

²⁵Yelusalem lawa gehouhi hi pa, 'Nugote geke lawana ipa hina laihilageni, bo?' ²⁶Ma gehouhi hi pa, 'Ega, ona galeyau, u hayata i towolo po e ibaabani', ma gehouhi hi pa, 'Ega iyai a baha ita wimiheya, nugote ata tanitaniwaga hi kawamoineya hi pa tauna Yaubada a Besinana lawana, bo?' ²⁷Ma gehouhi hi pa, 'Ataputa ta hanapugeya anani nei tuponana. Ma itapa tauna Besinana lawana apo anani nei apega iyai gehouna ita hanapugeya.'

²⁸Yesu numa dalabu baneina u hinena i iatiyana po i baha labatana i pa, 'Moina dumana o hanapugeu tau iyai ma gasi miyei a nei? Tau Yaubada i himiliu po a nugotuhugei a nei. Ma ega tau u nugotuhugei ata nei tupo geke uyahina. Tu himiliu a dewa hi dumalu, taumi ega ota hanapugeya tauna iyai. ²⁹Ma tau a hanapugeya babana tauna i himiliu po uyahinei a nei.'

³⁰Geka bahana binei ma ipa hina numa panipani, ma ega iyai gehouna ita wodadani, babana ega a houga dumana ipa ina hilage. ³¹Ma lawa magomagouhi hi kawamoineya po hi pa, 'Baha dumana geke Besinana lawana. Ega emoemotana po Besinana gehouna ina nei po a bagibagi ina tahaeya, tauna amaka.'

³²Lawa hai wibaabani gowagowada Palisi lawahi po tu witalaguyaba babadahi hi nonoli yaka tu wigawiya hi himilihi po hi nae ipa Yesu hina numa panipani.

³³Ma Yesu i baha nae i pa, 'Houga kuku hotana apo tau mitemi ta memae ma apo a nae Tu himiliu uyahina. ³⁴Apo ona biheu ma apega ona tuhagau tuponana uyahina a memae ega emoemotami po ona nei uyahina.'

³⁵Mi Yudeya tunawahi ma hi ibaabani hi pa, 'Meka u tuponana ipa ina nae po apega ta tutuhagaya? Ipa ina nae mi Yudeya he memae tu meuputa u hayahi ipa ina wiatatiyana uyahihi? ³⁶Geka a bahana anona awai? Babana i pa, "Apo ona biheu ma apega ona tuhagau", po gasi i pa, "Tuponana uyahina a memae apega ona nei uyahina".'

³⁷Toleha baneina iyetana anani kokoe uyahina ma Yesu i towolo po i otu labatana i pa, 'Taumi iyawoi uyopopomi hina haleeya, yaka ona nei uyahiu po on'uma. ³⁸Mei Yaubada a Buka i bahebaheya tauhi hi tumaganau ubeihi i pa, u nugonugohi goila wiyautuna ina huhuleya.' ³⁹Yesu baha geka i bahebaheya naka Alugo Woiyawa binei i ibaabani, babana Alugo Woiyawa apo tu witumaganena nugonugohi ina lihogohi. Ma houga noka uyahina Alugo Woiyawa lawa u nugonugohi ega ita lui po ita lihogohi, babana Yesu ega ita gae anani mewasawasa uyahina.

⁴⁰Lawa boluhi Yesu a baha hi noonoli po hi pa, 'Lawana geka lawa dumana tauna tu bahapiko Mose i bahebaheya'.

⁴¹Gehouhi hi pa, 'Tauna Besinana lawana'.

Ma gehouhi hi widibogi hi pa, 'Besinana ma Galiligei i nei?'

⁴²Yaubada a Buka u hinena i pa, Besinana lawana apo Dawita gugunina uyahinei ina nei po Dawita a dobu Betelehem uyahina hina guni.' ⁴³Geka bahana tepanei ma lawa nugokahakaha uyahihi i geleta.

⁴⁴Ma ipa lawa gehouhi Yesu hina numa panipani, ma ega iyai gehouna hinina ita wodadani.

⁴⁵Tu wigawiya hi gunawehehi, tu witalaguyaba babadahi po Palisi lawahi uyahihi po hi lubayadehi hi pa, 'Awai binei ega ota numa panipani po ota neiyai?'

⁴⁶Tu wigawiya hi baha hi pa, 'Lawana a baha hi dewadewa duma, ega mei lawa gehouna a wibaabani'.

⁴⁷Palisi i baha nae tu wigawiya uyahihi hi pa, 'Nugote nugonugomi i waya. ⁴⁸Ona nogutuhuya tanitaniwaga atapuyai ega iyai gehouna Yesu ita witumaganeya. ⁴⁹Lawa boluhi Yesu hi wotagoya, ma Mose a lugagayo ega hita hanapugeya, yaka apo Yaubada ina paligubahi.'

⁵⁰Nikodemo, tauna uguwei i nene Yesu uyahina tauna taniwaga gehouna po i baha a lawa uyahihi i pa, ⁵¹'Ata lugagayo geka pitenana, lawa apega ta numa panipani yababaya, ipa a powa ta bihena tahaeya, apoma ta numa panipani po ta wimiheya a apapoe bigona'.

⁵²Tanitaniwaga tulana hi baha nae Nikodemo uyahina hi pa, 'Nugote tam Galiligei u nei? Yaubada a Buka una hiyawo po una galeya, apega tu bahapiko Galiligei ina nei.'

[Wawine wogowagowadana

⁵³Ega yaka atapuhi hi liya nae hai numa uyahihi,
8 ^{1,2}ma Yesu i gae Olibe u oyana. Malatomtomgei Yesu i gunawilena meya hoi numa dalabu po i tugula ma lawa atapuhi hi mewiwileya ma itatiyehi. ³Ma lugagayo tanitaniwagahi po Palisi lawahi wawine gehouna hi neiyai, babana apapoe i dewadewayaya ma hi tuhagaya, yaka wawinena u tipolina hi witowoli ⁴ma Yesu hi paliweleya hi pa, 'Bada, wawine geka oloto mitehi hi eneno gogona ma to tuhagahi. ⁵Ma ata lugagayo Mose uyahinei i nenei i pa apo geka pitenana to tuhagahi yaka apo to lugaimahi po hina hilage. Ma tam om winugonugotuhu iyowai wawine geka binei?' ⁶Baha geka hi bahebaheya ipa iyowai ma Yesu a baha powa hina nonoli yaka hina numa panipani po hina libahibahi.

Ma Yesu ega kikina hai baha ita wimiheya, ma i medobudobu ma hoi hipuli i yamgiluma. ⁷Ma tauhi hi laubayabayadeya, ega yaka Yesu i wotowolo po i baha uyahihi i pa, 'Oo, i dewadewa duma. Ma taumi uyahimiyei inapa iyai ega a apapoe yaka apo tauna gaima ina halena tahaeya wawine naka uyahina.' ⁸Ma i medobudobu po hoi hipuli i yamgiluma meme.

⁹Ma Yesu a baha hi noonoli po, yamoha po yamoha a apapoe i nugonugotuhu tuhagaya yaka hi nehaleya babada hi tahaya ma hewahewali hi wimuli. Yesu hi nehaleya ma wawinena tunawana i towotowolo. ¹⁰Ega yaka Yesu i wotowolo po i lubayadeya i pa, 'Wawine, meka tauhi hi nae, po ega iyai gehouna ita memae, ma ita laibahibahim?'

¹¹Wawinena Yesu i paliweleya i pa, 'Bada, ega iyai gehouna ita memae'.

Ega yaka Yesu i baha meme i pa, 'Oo, i dewadewa, tau apegga gasi a wigoum ma una nae, ma a paliwelem ega apapoe una dewadewa meya'.]

Yesu lawa ata yayata

¹²Yesu i baha meme i pa, 'Tau tu mehipuli omi yayata apo iyawoi hina wotagou yaka yayata uyahina hina geleta po hina luyagohana ma apegga uyuwau uyahinei hina nenei'.

¹³Ma Palisi Yesu uyahina hi baha nae hi pa, 'Tam tunawam bimgei e ibaabani yaka apegga to witumaganem'.

¹⁴Yesu i baha meme uyahihi i pa, 'Baha dumana, tau biugei a ibaabani ma awai a palipaliwelemi naka baha dumahi, babana tuPONANA uyahinei a nenei apo a gunawileu uyahina, naka a hanapugeya. Ma taumi tuPONANA uyahinei a nenei po apo a gunagunawileu uyahina ega ota hanapugeya. ¹⁵Taumi o igouwe lawa hai nugotuhu uyahinei, ma tau ega iyai gehouna ata wigouya. ¹⁶Inapa lawa a wigouhi yaka u gagalena kaha i dumalu ma i dewadewa, babana Tu himiliu tauna a nugotuhugei a gagalena kahakaha ma ega tunawau u nugotuhugei ata igou. ¹⁷Ma

Mose a taniwaga gehouna i pa, apo lawa luwaga hai baha nonolahi emosi yaka naka bahahi ta limoinehi. ¹⁸Tau biugei a ibaabani, ma gasi Amau i himihimiliu tauna e laimoineu.'

¹⁹Ega yaka hi lubayadeya hi pa, 'Amam meka?'

Ma Yesu hai baha i wimiheya i pa, 'Ega ota hanapugeu yaka gasi Amau ega ota hanapugeya. Ma inapa taumi ona hanapugeu yaka, apo gasi Amau ona hanapugeya.' ²⁰Yesu a wiatatiyana geka numa dalabu baneina u hinena i wiatatiyaneya, ani'mbenena dedewagana u liyaliyana. Ma Yesu ega iyai gehouna uyahina ita wogo nae, babana a houga dumana ega uyahina ita geleta.

Yesu a witalagagayo

²¹Yesu mi Yudeya tanitaniwagahi i paliwelehi i pa, 'Apo a nehalemi ma ona bihena aweu, po omi dewa apapoehi ubeihi ona hilage wahaga. Babana tuponana a nanae uyahina ega emoemotami po ona nei.'

²²Mi Yudeya tunawahi ma hi baabani hi pa, 'A baha o nonoli, a bahana i pa, "Tuponana uyahina a nanae taumi ega emoemotami po uyahinei ona nei". A bahana anona nugote ipa ina lihilagena meya?'

²³Yesu i baha meme uyahihi i pa, 'Taumi babanei o nei ma tau moyanei a hopu mai. Taumi hipuligei o nei ma tau yadei a hopu mai. ²⁴Uyahinei a paliwelemi inapa ega ona witumaganeu yaka omi dewa apapoehi tepahiyei apo ona hilage.'

²⁵Ega yaka hi lubayadeya hi pa, 'Tam iyai?'

Ma Yesu i baha nae uyahihi i pa, 'Houga daodaona amaka a palipaliwelemi. ²⁶Emoemotau a wigoumi ginouli magomagouhi ubeihi tamogi apeega babana Tu himiliu tauna a dewa hi dumalu ma awai a noonoli tauna uyahinei a ibaabaniyeya taumi hipuli lawami uyahimi.'

²⁷Ma a wibaabanina Amana binei, tauhi ega hita nugotuhu tuhagaya. ²⁸Yaka Yesu i paliwelena mehi i pa, 'Yohola tau Lawa Moinau apo ona wohepau apoma ona hanapugeu tau iyai, po ona nugotuhu tuhagaya ega tau u nugotuhugei ata wobagibagi, ma Amau awai i iatatiyeu tauhi a ibaabaniyehi. ²⁹Tu himiliu ega ita nehaleu, mitehi to wobagibagi po houga magomagouna a laikaohaya.' ³⁰Yesu a baha lawa magomagouhi hi noonoli po hi witumaganena dumaya.

Abelham gugunina

³¹Mi Yudeya, tauhi Yesu a baha tu witumaganena i paliwelehi i pa, 'Apo u wiatatiyana ona wotagohi yaka taumi tu wimulitagou dewadewahi. ³²Po taumi nugogadagadala dumana ona waya, po palihalena ona tuhagaya.'

³³Tauhi hi baha nae Yesu uyahina hi pa, 'Tauyai Abelham gugunina po ega iyai gehouna a taniwaga ita lauguduguduyai. Ma om baha anona awai po u pa, palihalena ona tuhagaya?'

³⁴Ega yaka Yesu i baha meme uyahihi i pa, ‘A baha duma uyahimi iyawoi tauhi hai dewa apapoehi naka tauhi apapoe i panihi. ³⁵Tu bagibagi hota waimihana ega guguni uyahihi ita memewahaga, ma lawa natuna guguni uyahihi apo ina mewahaga. ³⁶Tau Yaubada Natuna yaka apo omi apapoe hi panipanimi uyahinei palihalena a welemi po palihalena dumana ona tuhagaya. ³⁷A hanapugemi taumi Abelaham gugunina, ma tamogi o ileta ipa ona lihilageniu babana u wiatatiyana ega u nugonugomi hita lugeletehi. ³⁸Tau Amau u matana awai a gagalehi naka a ibaabaninyehi. Ma taumi amami uyahinei awai o noonolihi o wobagibagiyehi.’

³⁹Tauhi Yesu a baha hi wimiheya hi pa, ‘Tauyai Abelaham guguninei to nei’.

Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘Itapa taumi Abelaham googana dumahi apo a dewa ota wotagoya. ⁴⁰Ma taumi omi nugotuhu tapuna yaka o ileta ipa ona lihilageniu, tau baha dumana tu bahena Yaubada uyahinei. Ma omi dewa a gagaleya ega mei Abelaham a dewa. ⁴¹Taumi amami a bagibagi o wotagohi.’

Ega yaka hi pa, ‘Aa, ega tauyai dewa apapoena natunatuna; tauyai amiyai emosi hota gowana Yaubada’.

⁴²Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘Inapa taumi Amami dumana Yaubada yaka ona luhogaleu babana tau Yaubada i himiliu po a hopu mai hoi hipuli. Tau ega u nugotuhugei ata nei, ma Tu himiliu tauna a nugotuhugei a nei. ⁴³Awai binei u baha u nugonugomi ega hita lugiigilihi. Nugote ega emoemotami ipa u baha ona lutaniganena imahiyeya. ⁴⁴A hanapugemi taumi Tomodulele natunatuna, yaka nugonugomi luhogalana ipa amamina a bagibagi ona dewaya. Houga wawala uyahina i nei po amalai tauna tu lihilage, ega kikina dewa dumadumaluna uyahina ita memae. Houga magomagouna koyamagei e ibaabani po tauna a dewa dumana, yaka tauna tu wikoyakoyama amahi ⁴⁵uyahinei ega ota witumaganeu babana tau baha dumahi uyahimi a ibaabaninyehi. Ma iyowai? ⁴⁶Emoemotami lawa gehouna uyahimiyei u dewa apapoehi ina bahena geletehi? Ega emoemotami. Baha geka a ibaabaninyehi naka baha dumahi, awai binei ega ota witumaganeu? ⁴⁷Tauhi iyawoi Yaubada a lawa naka a baha tu nonolina. Ma taumi iyawoi ega Yaubada a lawa, yaka a baha ega ota nonolihi.’

⁴⁸Mi Yudeya Yesu a baha hi wimiheya hi pa, ‘Lolowa i baha uyahim geka amaka anona i lugeleteya, babana to pa, tam lawa Samaliyagei yaka alugo apapoena uyahim e memae’.

⁴⁹Yesu tanitaniwaga hai baha i wimiheya i pa, ‘Tau ega alugo apapoena uyahiu, ma Amau a wiyateyateya, ma taumi ega kikina ota wiyateyateu. ⁵⁰Tau ega tuwegau ata wohepa meya, ma Taniwaga gehouna tauna e wohepau, tauna apo ina limoineu. ⁵¹A baha duma uyahimi, taumi iyawoi u baha geka ona wotagoya yaka apega ona hilage.’

⁵²Ega yaka mi Yudeya Yesu a baha hi wimiheya hi pa, ‘To hanapugena dumam alugo apapoena uyahim e memae, babana Abelaham to hanapugeya ma i hilage, ma tu bahapiko to hanapugehi ma hi hilage. Ma tam om baha iyowai po u pa, “Apo iyawoi u baha hina wotagohi yaka apega hina hilage”. Tam lawa awai? ⁵³Gogiyai Abelaham amaka i hilage, ma e ileta ipa una gelagoni? Tu bahapiko amaka hi hilage, ma om nugotuhu ipa una houna hopu nehi, bo?’

⁵⁴Yaka Yesu uyahihi i baha nae i pa, ‘Apo tau a hunena meu yaka u omhunana naka ginouli yabayababa. Ma Amau e hunehuneu, taumi omi baha o pa, “I Yaubada”. ⁵⁵Taumi ega Yaubada ota hanapugeya, ma tau a hanapugeya. Inapa a baha ana pa, “Ega ata hanapugeya”, yaka apo ona kawai koyakoyameu ma tamogi taumi o ikoyakoyama. Ma tau amaka a hanapugeya po a baha a wotagoya. ⁵⁶Ma gogamina Abelaham a kaohana ipa u iyeta ina galey a, po i galey a yaka i kaoha duma.’

⁵⁷Mi Yudeya hi baha nae Yesu uyahina hi pa, ‘Tam yohola ega om bolima magouhi 50 uta tuhagaya. Ma u baha u pa, Abelaham uta galey a.’

⁵⁸Yesu i paliwelehi i pa, ‘A baha duma uyahimi, Abelaham muliyei apoma hi guni, ma houga noka uyahina tau a memae’. ⁵⁹A bahana binei mi Yudeya hi luyogigai po gaima hi tama po ipa Yesu hina wilawi, ma u matahi i lugowadeya po numa dalabu baneina i hopu haleya.

Yesu lawa a matakekena hi guniguni i luyawahi

9 ¹Houga gehouna Yesu tahayagei i nena, po lawa gehouna i gagaley a matakekena ma hi guni. ²A hewahewali Yesu hi lubayadeya hi pa, ‘Guyau, iyai a apapoegei lawa geka a matakekena hi guni, tauna bo amana ma hinana?’

³Yesu hai baha i wimiheya i pa, ‘Ega tauna a apapoe bo amana ma hinana po a matakekena hita guni ma ipa Yaubada a bagibagi wipoyana ina wogeleteya lawa magomagouhi uyahihi. ⁴Tu himiliu tauna ipa a bagibagi ta dewahi iyeta houkana uyahina, ma uguwa ina nei ega emoemotana po iyai gehouna ina bagibagiyehi. ⁵Geka houkana tau hoi hipuli a memae, lawa atapuhi hai yayata.’

⁶Geka bahana i baheya ma hoi hipuli i howa, po bigabiga i waya po uyahinei lawana matana i wololoya. ⁷Ma i baha uyahina i pa, ‘Una nae Silowam u goilana apo una witepaoga.’ (Silowam a bui himihimila.) Yaka i nae po i witepaoga, po anai mata lugiigilina i nae a numa uyahina.

⁸Ma hewalina a lawa po odubona lawa hi gagaley a hi pa, ‘Geka nugote tauna tu wilulupali?’

⁹Ma gehouhi hi pa, ‘Ma nugote tauna, houga magomagouna i memae ma i lulupali’.

Ma gehouhi hi pa, ‘Eega. Tamogi galenana mei tauna.’

Ega yaka hewalina i baha i pa, ‘Geka tau’.

¹⁰ Yaka hewalina hi lubayadeya hi pa, ‘Iyowai ma matam i lugiigili?’

¹¹ Ma i paliwelehi i pa, ‘Lawa gehouna gowana Yesu bigabiga i howaya, ma bigabigana i waya po uyahinei matau i wololoya, ma i himiliu i pa, ‘Una nae Silowam u goilana po una witepaoga’, yaka a nae po a witepaoga, po matau hi lugiigilihi’.

¹² Yaka hi lubayadena meya hi pa, ‘Meka tauna?’

Ma hewalina i pa, ‘Ega ata hanapugeya’.

¹³⁻¹⁴ Yesu iyeta dalabu uyahina ma lawa matana bigabigagei i dewadewayawa binei ma lawana hi weluwaya po hi niyeya Palisi lawahi uyahihi, ¹⁵ po Palisihi lawana hi lubayadena meya hi pa, ‘Iyowai ma matam i lugiigili?’

Ega yaka i paliwelehi i pa, ‘Lawana bigabiga i godaya po matau i wololoya ma a witepaoga po matau i lugiigili’.

¹⁶ Ma Palisi hai bolu gehouhi hi baha hi pa, ‘Tu bagibagi naka nugote ega Yaubada uyahinei, babana dalabu lugagayona ega ita wotagoya’.

Ma bolu gehouhi hi baha hi pa, ‘Iyowai tu apapoe ma apo manini wekiwekilalana ina dewahi, nugote ega emoemotana?’ Geka bahahi uyahihiyei ma nugokahakaha i geleta uyahihi.

¹⁷ Ega yaka Palisihi tu matakkena hi lubayadena meya hi pa, ‘Tam iyowai om winugonugotuhu lawana matam i dewadewayawa binei?’

Ma tu matakkena i baha i pa, ‘Tauna Yaubada a tu bahapiko gehouna’.

¹⁸ Ma mi Yudeya tanitaniwagahi ega hita witumagana ipa lawa geke a matakkena ma hi guni, ma geke hougana matana i lugiigili, yaka hinana ma amana hi otugehi ¹⁹ po hi lubayadehi hi pa, ‘Tewela geke taumi natumi? Ona paliweliyai, a matakkena ma o guni? Iyowai ma matana hi lugiigilihi?’

²⁰ Hewalina amana ma hinana Palisi lawahi hi paliwelehi hi pa, ‘To hanapugeya tauyai natuyai, po a houga guni uyahina a matakkena i wawala, ²¹ ma matana i laugiigili ega tota hanapugeya, po iyai i widewadewayawa ega tota hanapugeya. Ma tauna ona lubayadeya babana amaka i lata.’ ²² Amana ma hinana baha geke hi bahebaheya babana mi Yudeya hai tanitaniwaga hi matoutehi. Babana lugagayo hi houni hi pa, apo iyai Yesu ina kawaibesinanageya yaka apo to wihinigiyeyea po i tapalolo ina hopu haleya. ²³ Geka lugagayona binei, ma lawana amana ma hinana hi pa, ‘Tauna ona lubayadeya babana amaka i lata’.

²⁴ Ega yaka tu matakkena hi otugena meya po hi baha nae uyahina hi pa, ‘Ega Yesu una hunehuneya ma Yaubada una huneya babana tauna i luyawahim ma naka lawana to hanapugeya tauna lawa apapoen.’

²⁵ Ma i baha i pa, ‘Ega ata hanapugeya tauna tu apapoe bo ega. Ma tamogi matau kekena i liyeuyeuya.’

²⁶ Yaka hi baha uyahina hi pa, ‘Awai i dewaya po matam i liyeuyeuya?’

²⁷ Tu matakkena i baha i pa, ‘Amaka a paliwelemi ma ponau ega ota nonoli, awai binei ma ipa ona nonola meya? Nugote taumi o luhogaleya ipa ona wotagoya, bo?’

²⁸A baha binei ma hi paliyeya hi pa, ‘Tawa tam tu wotagona, ma tauyai Mose tu wotagona ²⁹babana a baha Yaubada uyahinei amaka to hanapugeya. Ma tauyai Yesu ega tota hanapugeya miyei i nei.’

³⁰Lawana matana keekena i baha uyahihi i pa, ‘Geka dewana naka i nugopilipili duma babana lawana matau i liyeuyeuya, ma ega ota hanapugeya po o pa miyei i nei. ³¹Amaka ta hanapugeya Yaubada tu apapoe ega ita noonolihi, ma inapa iyai Yaubada ina wotalagiyeya ma a nugotuhu ina wobagibagiyehi yaka apo Yaubada ponana ina nonoli. ³²Ta hanapugena dumaya odubona po amalai ega iyai gehouna tuwegana tata nonoli ipa matakeke lawana ita widewadeway. ³³Itapa Yesu ega Yaubada uyahinei, apega wipoya geke pitenana ita dewahi.’

³⁴Palisi lawahi tu matakeke uyahina hi baha nae hi pa, ‘Tam tu apapoe om houga tewela uyahinei i nei po amalai. Ma ipa una wiatatiyeyai, tam iyai?’ Yaka numa dalabu hinenei hi wiyagaya po i hopu halehi.

³⁵Yesu lawana tuwegana i nonoli ipa numa dalabu hinenei hi wiyagaya po i hopu yaka Yesu lawana i biheya po i tuhagaya. Ma i lubayadeya i pa, ‘Yaubada a Besinana lawana u witumaganeya?’

³⁶Ma matakeke lawana i baha i pa, ‘Bada, tauna iyai po apo a witumaganeya?’

³⁷Yaka Yesu i baha nae uyahina i pa, ‘Lawana amaka u galeya ma geke mitahi o ibaabani’.

³⁸Lawana i baha i pa, ‘Guyau, a witumaganem’, ma i polou po i wiyateyate.

³⁹Yesu i baha nae i pa, ‘Tau a nenei hoi hipuli ipa a galena kahakahami, po tauhi matahi keekehi hina galena meme, ma tauhi matahi laugiigilahi apo hina mata keke’.

⁴⁰Palisi Yesu a baha hi noonoli po hi pa, ‘Ega tauyai tu matakeke’.

⁴¹Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘Itapa taumi matami hita keke apega Yaubada ita wigoumi. Ma taumi o pa matiyai he laugiigilahi, yaka omi dewa apapoehi uyahimi he memae.’

Sipi hai gali paliluwaluwana

10 ¹Yesu i baha i pa, ‘A baha duma uyahimi apo iyai sipi hai gali matetanei ega ina lui, ma tupo tapunei in’omgeina tagona, yaka tauna tu danene po tu’munugo. ²Apo iyai sipi hai matetagei ina lui, tauna sipi hai tu galena itete dumana. ³Yaka mateta tu galena itetena tauna binei gudu i hoeya. Ma i lui, po a sipihi gowahi i yatonihhi po ponana hi nonoli ma hi wimulitagoya po hi hopu hoi uputa. ⁴Hougana i hopunehi hoi uputa po i lutahaya lawenihhi ma sipi hi wotagoya, babana ponana hi hanapugeya ma hi malagameya. ⁵Apega iyai gehouna hina wotagoya, apo inapa lawa tapuna yaka apo hina lowo haleya, babana ponana ega hita hanapugeya.’ ⁶Yesu baha wiluwaluwa geke i paliwelehi, ma nugonugohi ega hita lugiigilahi.

Yesu tauna sipi tu galena itete dewadewana

⁷Ega yaka Yesu i baha meme uyahihi i pa, 'A baha duma uyahimi, tau sipi hai matete! ⁸Lolowa tu galena itete tahatahayahi tauhi tu danene po tu'munugo yaka sipi ponahi ega hita nonolihi. ⁹Tau mateta! Apo iyawoi uyahiugei hina lui, yaka apo hina luyagohana, babana houga magomagouna he lui ma he hopu po hiyamonu dewadewahi he tutuhagahi. ¹⁰Tu lugowada hi nei po he danedanene, ma he laihilagenihi ma he launohanoha, ma tau a nenei ipa luyagohana dewadewana po hogohogona uyahiugei hina tuhagaya.'

¹¹Yesu uyahihi i baha i pa, 'Tau sipi hai tu galena itete dewadewana, uyahinei yautuwe apo a palihaleya sipi ubeihi po a hilage. ¹²Apo lawa awai ega a sipi dumahi, ma maiha binei e gagalena itete, lawana kedewa woyahiyahina i gagaleya ma i nenei yaka sipihi i lowo halehi. Ma kedewana sipi gehouhi i unihi ma atapuhi i lunohanohahi. ¹³Ma lawana a lowo babana maiha binei e wobagibagi, ma sipihi ega tauna galinei ma lawa gehouna a gamogamo yaka ega ita luhogalehi.

¹⁴'Tau sipi hai tu galena itete dewadewau, uyahinei u sipi a hanapugehi ma tauhi hi hanapugeu. ¹⁵Mei tau Amau a hanapugeya, ma Amau tauna i hanapugeu. Ma apo yautuwe a palihaleya po sipi ubeihi a hilage. ¹⁶Sipi gehouhi he memae ma ega geke galina u hinena hita memae, naka tauhi ipa apo a weluwinihi po hina nei uyahiu po ponau hina nonoli ma hina wotagou. Yaka hai lawa mitehi hina wibolu emosi ma hai tu galena itete emosi. ¹⁷Amau i luhogalena dumau babana apo yautuwe a palihaleya hoi hipuli po a hilage, ma yohola apo a tuhaga meya. ¹⁸U hilage ega iyai gehouna ita taniwageya, tau tunawau a palihalena meu po apo a hilage, ma emoemotau apo yautuwe a wimeya, babana Amau a nugotuhu po a taniwaga uyahiu.'

¹⁹Yesu geke a bahahi ubeihi, ma mi Yudeya tunawahi ma hi wigamogahigahi po hi kahakaha mehi. ²⁰Lawa gehouhi hi baha hi pa, 'Alugo apapoena i luiya po i libadabadeya ma ega ponana ona noonoli'.

²¹Ma gehouhi hi baha hi pa, 'Moina geke pitenana alugo apapoena a baha? Ega emoemotana po alugo apapoena matakeke lawana ina widewadewaya.'

Mi Yudeya Yesu hi wihinigigiyeya

²²Houga wayau hougana uyahina ma Yelusalem numa dalabu wouna tolehana hi dewaya. ²³Yesu numa dalabu baneina u hinena i lautowolo nae, babanoya gehouna hi wigowaya hi pa, Solomona Wasawasa a babanoya. ²⁴Ma mi Yudeya Yesu hi mewiwileya ma hi lubayadeya hi pa, 'Tam houga magomagouna nugonugoiyai e laipilipili, meyanai apo una baha dumalu uyahiyai, apo tam Besinana lawana yaka?'

²⁵Yaka uyahihi i baha nae i pa, ‘Amaka a paliwelemi ma taumi ega ota witumaganeu, po gasi manini Amau gowanei a dewadewahi naka tauhi he wogeleteu. ²⁶Ma ega ota witumaganeu, babana taumi ega u sipi. ²⁷Tau u sipi ponau hi nonoli ma a hanapugehi, yaka he wotagou ²⁸po apo yautu tuwetuwenai a welehi, po apega hina hilage, ma apega iyai gehouna u nimau in wihalehi. ²⁹Sipihi tau Amau i weleu yaka apega iyai Amau nimanei ina wihalehi, babana tauna lawa magomagouhi i kadidila lagonihi ³⁰Amau ma tau naka emoemotiyai.’

³¹Yaka mi Yudeya gaima hi tama meme po ipa Yesu hina wilawi. ³²Yesu i galehi yaka i baha nae uyahihi i pa, ‘Manini magomagouhi Amau uyahinei u matami a dewadewahi ma waigohina binei o galena iapapoeniu po ipa gaima uyahinei ona wilawiu?’

³³Mi Yudeya Yesu a baha hi wimiheya hi pa, ‘Ega ipa om manini ubeihi ma to wilawim, ma u baha kawayagala po Yaubada u widibogi. Awai binei tam lawa hota ma u pa, “Yaubada mitehi emoemotami?”’

³⁴Ega yaka Yesu i baha uyahihi i pa, ‘Lugagayo gilugilumana buka uyahina i pa, “Amaka a baha uyahimi a pa, taumi mei Yaubada”’.

³⁵Ma Yaubada a baha apega ina buda. Ipa tauhi mei Yaubada babana Yaubada a baha hi nonoli, tau Yaubada ega ata idibogi, ³⁶babana Amau i winaganu ma i himiliu po a nei hoi hipuli po a bagibagi a dewahi, yaka a paliwelemi tau Yaubada Natuna. ³⁷Itapa Yaubada a bagibagi ega ata dewadewahi apega ota witumaganeu. ³⁸A hanapugemi taumi ega ota itumaganeu, ma tamogi a bagibagi ona galehi po ona witumaganeu po ona hanapugeu tau Yaubada uyahina a memae ma tauna uyahiu e memae.’ ³⁹Houganana mi Yudeya hi leta ipa hina womomohi po ega emoemotahi, ma i nae.

⁴⁰I nehalehi po i damana meme Yodani goilana u tuponei odubona Yoni anani bapatiso u dobuna po naka hotanana i memae. ⁴¹Ma lawa boluhi hi liya nae uyahina po hi galeya ma tunawahi ma hi ibaabani hi pa, ‘Yoni ega a manini ita dewahi po tata galehi ma i ibaabani hota, ma a bahahi anohi lawana binei amaka i geletai’. ⁴²Tupo noka uyahina lawa magomagouhi Yesu hi witumaganeya.

Lasalo hilage uyahinei i towolo meme

11 ¹Lawa gehouna gowana Lasalo i totogo. Lasalo a meyagai Betani tupo Yudeya uyahina ma nounouna luwaga, Maliya ma Maleta.

²Geka Maliyana tauna yohola apo Yesu aena ina wineuli ma apalanei ina hamagi. ³Ma Lasalo i totogo yaka, nounouna Yesu a tuwega hi himila niyeya uyahina hi pa, ‘Guyau, tulam u lauhogaleya i totogo duma’.

⁴Yesu tuwega i waya, ma a hewahewali uyahihi i baha i pa, ‘Totogo anona noka Lasalo ega a houga hilage dumana, ma ipa Yaubada a wipoya lawa atapuhi hina galeya po Yaubada hina wotalagiyeya ma Natuna’.

⁵Maleta walehina mitehi ma nouhi Lasalo, Yesu i luhogalena dumahi.

⁶Hougana Lasalo a totego tuwegana i nonoli, ma tuponana uyahina i memae naka iyeta luwaga hi kokoe.

⁷Iyeta luwaga u mulina, a hewahewali uyahihi i baha i pa, ‘Ta gunawileta Yudeya u tupona’.

⁸Ma hi baha nae Yesu uyahina hi pa, ‘Guyau, ega emoemotana ta gunawileta babana ega houga ita dao, ma lolowa mi Yudeya ipa hina lugaimam, ma u baha po ipa ta gunawilena meta’.

⁹Yesu i pa, ‘Iyeta a yayata e iwawali malatmtom po a siga ibiga, ma apo lawa yayatagei ina nae yaka apega aebahibahi ina wialoni babana kabudala yayatana e lalani. ¹⁰Ma apo uguwei ina nena yaka apo aebahibahi ina wialoni, babana ega yayatagei ina nena.’

¹¹A nugotuhu geka i paliwelehi po i kokoe, ma i baha meme i pa, ‘Tulata Lasalo amaka i eno, yaka ta nae po a limaamahi’.

¹²Hi baha nae uyahina hi pa, ‘Guyau, apo in'eno hilage yaka apo kamnana ina dewadewa’. ¹³Yesu a baha ano dumana naka Lasalo amaka i hilage, ma a hewahewali hai nugotuhu hi pa eno hilage binei ita ibaabani.

¹⁴Ega yaka Yesu uyahihi i bahena geleteya i pa, ‘Lasalo amaka i hilage, ¹⁵ma a kaoha duma babana a hilage uyahina ega tau ata memae. Ma a hilagena uyahinei apo u bagibagi ona galeyama ma ona witumaganeu, yaka ta nae uyahina.’

¹⁶Tomasi tauna hi igowaya hi pa, Natulagalaga, i towolo po i baha nae i pa, ‘Amaka ma ata Bada mitehi ta nae po ina hilahilage, yaka tauta gasi ta hilage’.

¹⁷Yesu i nae Betani meyageina u liyaliana ma tuwega hi paliweleya naka Lasalo amaka i hilage, po hoi kokowaga i eneno iyeta wohepali hi kokoe. ¹⁸Betani ma Yelusalem mawana ega ita dao, mei kabudala gaogaona emosi, ¹⁹yaka mi Yudeya hi nei Maleta ma Maliya uyahihi po ipa hina winugohegoyahi po nugonugohi hina dewadewa. ²⁰Maleta Yesu a nei tuwegana i nonoli, yaka i nae po hoi tahaya po i tutuotooni ipa hina witutuhaga, ma walehina Maliya hoi numa i memae.

²¹Maleta Yesu i tuhagaya po i baha nae uyahina i pa, ‘Guyau, itapa tam geka hotanana uta memae nouwe apega ita hilage. ²²Ma a hanapugem apo Yaubada uyahina una lupali yaka om lupalina anona ina welem, po ina lugeleteya.’

²³Yesu Maleta uyahina i baha nae i pa, ‘Noum apo hilagei ina towolo meme’.

²⁴Maleta Yesu a baha i wimiheya ipa, ‘Aee, Bada, moina dumana, a hanapugem. Iyeta sigasigana uyahina hilage uyahinei Lasalo apo ina towolo meme.’

²⁵Yesu i baha nae Maleta uyahina i pa, ‘Tau towolo meme a baba po gasi yautu tuwetuwenai, apo iyawoi hina witumaganeu yaka hawena apo

hina hilage ma tamogi houga e nenei apo tauhi a witowolo mehi po yautu memewahagana hina tuhagaya. ²⁶Ma apo iyawoi hina witumaganau, yaka apo yautuhi hina tuhagaya po apega hina hilage. Ma tam iyowai, u baha geke binei ma u witumaganau bo ega?’

²⁷Maleta i baha i pa, ‘Guyau, a witumaganem, babana tam Besibesinanam po tam Yaubada Natuna, lawa to iototonanem om nei hoi hipuli binei’.

²⁸Yesu i baha woloe, ma Maleta i gunawileya hoi numa po walehina Maliya i paliweleya i pa, ‘Bada amaka i nei po i lubayadem’. ²⁹Yaka Maliya i bulili po i nena ipa Yesu ina galey. ³⁰Yesu yohola ega ita nae hoi meyagai, ma Maleta mitehi hi itutuhaga uyahina i memae ma Maliya i nei po i geleta. ³¹Ma mi Yudeya Maliya tu winugohegoyana mitehi hoi numa hi memae, hi gagaley ma i bulili po i nena yaka hi wotagoya. Hai nugotuhu hi pa ita nena hoi kokowaga u tougei. ³²Maliya i nae po Yesu uyahina i geleta, ma u aena i polou ma i tou bahabaha i pa, ‘Aee, Guyau, itapa tam geke hotanana uta memae apega nouwe ita hilage’. ³³Yesu Maliya a tou po gasi mi Yudeya Maliya mitehi hi nenei hai tou i noonoli po nugonugona i wiyuwa duma.

³⁴Yaka i lubayada uyahihi i pa, ‘Meka a kokowaga?’

Ma hi baha hi pa, ‘Guyau, ta nae po una galey.’

³⁵Yaka hi nae po i tou.

³⁶Ma mi Yudeya a nugowiyuwa hi gagaley po hi pa, ‘Baha dumana, tulana i luhogalena dumaya’.

³⁷Ma lawa gehouhi hi ibaabani hi pa, ‘Lolowa lawa matana keekena i luyawahi, ma awai binei po tulana i totogo ma ega ita luyawahi, ma i hilage wahaga’.

³⁸Yesu a nugowiyuwana i geleta hoi kokowaga po mateta uyahina i towolo. Kokowagana naka gaima duyuwana ma matetana gaima baneina uyahinehi hi lutomgeya. ³⁹Ega yaka Yesu bolu uyahihi i baha i pa, ‘Gaima geke ona wihaleya’.

Ma tu hilahilagena nouna Maleta i baha nae i pa, ‘Guyau, amaka i bowa babana iyeta wohepali amaka hi kokoe’.

⁴⁰Yesu i baha nae Maleta uyahina i pa, ‘Amaka a paliwelem a pa, una witumaganau yaka apo Yaubada a wipoya una galey ma una wotalagiyeya’.

⁴¹Yaka gaima hi wihaleya, ma Yesu i galena watata ma i lupali i pa, ‘Amau, tinani baneina houga magomagouna u noonoliu. ⁴²Tau tunawau houga magomagouna a hanapugeya u lupali u nonoli, ma geke hougana lawa hi towotowolo wiiwileu ubeihi a laupali ipa hina witumaganem tam u himiliu po a nei’.

⁴³A lupali u mulina Yesu ponana i lata, ma i otu i pa, ‘Lasalo, una hopu mai!’ ⁴⁴Mala emosi ma lawana hilahilagena a humahumana i wotowolo po i hopu mai, aena po nimana a panipanihi, ma tepana a humahumana.

Yesu i baha i pa, 'Ona lupena haleya, ma ona wohaleya po ina nae'.

Mi Yudeya nugonugohi ipa Yesu hina lihilageni

⁴⁵Mi Yudeya Maliya tu winugohegoyana hi nenei, Yesu a bagibagi hi gagaleya po hi witumagana duma. ⁴⁶Ma gehouhi ega hita witumaganeya, yaka hi gunawilehi po Palisi lawahi hi wibenabenamehi Yesu awai i dewadewayana binei.

⁴⁷Yaka tu witalaguyaba babadahi po Palisi lawahi, po tanitaniwaga gehouhi hi'mboina gogona po hi pa, 'Lawana uyahina apo awai ta dewaya, babana manini atapuhi e dewadewahi?' ⁴⁸Ma lawa magomagouhi apo hina wotagoya. Ma inapa ega ta liwoloeya, apo binei ma lawa hina wobahabaha po mi Loma hai tu wigawiya hina towolo po ata numa dalabu baneina hina wiapapoeya po ata lawa gasi.'

⁴⁹Ma Kayapa, hai bolu uyahinei naka bolimana hai taniwaga, po omboinana uyahina i baha i pa, 'O winugoneina duma. ⁵⁰Ega ota hanapugeya apo lawa gehouna boluta ubeita ina hilage. Ma a hilagenana binei tauta mi Yudeya boluta apega ta hilage.'

⁵¹Kayapa baha geke i bahebaheya ega tauna a nugotuhugei, babana bolima noka uyahina tauna tu witalaguyaba hai taniwaga, yaka i baha piko ipa apo Yesu ina hilage mi Yudeya boluta ubeita. ⁵²Ega mi Yudeya tunawata ubeita ipa ina hilage ma tupo atapuhi Yaubada a lawa he memae apo ina welugogonihi po tauta bolu emosi. ⁵³Naka iyetana uyahina tanitaniwaga hi wiwogatala wawala ipa Yesu hina lihilageni.

⁵⁴Uyahinei Yesu ega mi Yudeya matahiyei ita nena ma i nehalehi po i nae dobu gehouna gowana Epalaimo u pitapitana, po noka hotana a hewahewali mitehi hi memae.

⁵⁵Ma welulagona tolehana i tutulabelabeni, ma mi Yudeya hi liya nae Yelusalem ipa hina liyeuyeu mehi, ma u mulina apoma toleha hina dewaya. ⁵⁶Houga naka uyahina numa dalabu baneina u hinena hi memae, ma Yesu hi gagalena bibiheya, ma tunawahi hi ibaabani hi pa, 'O nugonugotuhuya apo ina nei geke tolehana uyahina, bo eega?'

⁵⁷Palisi lawahi po tu witalaguyaba babadahi lawa hi paliwelehi hi pa, 'Apo Yesu meka ona tuhagaya, yaka ona nei po ona paliweliyai po to womomohi'.

Yesu u Betani hi wineuli

12 ¹Iyeta magouhi 6 hi iononana, ma apo Welulagona tolehana hina dewaya, yaka Yesu Epalaimo i nehaleya po i nae u Betani Lasalo a meygai uyahina, tauna lolowa hilage uyahinei Yesu i witowolo meya.

²Noka hotanana Yesu binei aniani hi wononogo, Maleta aniani i ululona. Lasalo ma Yesu hai lawa mitehi hi tugula po himam. ³Ma Maliya wakatu dimudimumuna mihana i lata duma ma i gimaleya po i neiyai Yesu

uyahina po aena i hiwogi. Ma Maliya i polou po Yesu aena i wololoya ma apalanei i hamagi. Ma wakatuna dimumuna numa hinena i wihogoya.

⁴Ma Yudasa Isakaliyota tauna Yesu a hewali gehouna, tauna apo Yesu ina nugohaleya. Nugonugona i ibagibagi po i pa, ⁵‘Awai binei wakatu geke ega hita gimalena haleya po mihana kina handele tonuga hita waya po dayadayabu lawahi hita haguhi?’ ⁶Yudasa a nugotuhu geke ega nugotuhu dumana, babana ega tu dayadayabu ubeihi ma tauna binei. Matababana tu danene gehouna, tauna hai mone tu galena itetena, ma monehi i danedanenehi.

⁷Ega yaka Yesu i baha nae Yudasa uyahina i pa, ‘Geka wawinena ega ona palipaliwiyalutugeya. Nugotuhu geke i dewadewayaya naka apo hoi kokowaga hina huhouniu binei i dewaya. ⁸Taumi apo dayadayabu mitehi houga magomagouna ona memae, ma tau apega houga daodaona ta memae.’

⁹Mi Yudeya Yesu tuwegana hi nonoli u Betani i memae, yaka hi liya nae uyahina. Hai nae babana nugonugohi ipa Yesu hina galeyaya ma Lasalo gasi, babana Yesu hilage uyahinei i witowolo meya. ¹⁰⁻¹¹Bolu Lasalo hi galeyaya po Yesu hi witumaganeya, yaka tu witalaguyaba babadahi hi baha gogona ma ipa Lasalo hina lihilageni gasi.

Yesu a lui Yelusalem

¹²Malinatom apo Yesu ina lui u Yelusalem ma houga noka uyahina bolu baneina hi memae Yelusalem Welulagona tolehana binei. Yesu tuwegana hi nonoli ipa apo ina nei. ¹³Yaka lawa beda luguluguhi hi tamihia ma hi nae po ipa Yesu mitehi hina witutuhaga. Ma hi wotalagae ma hi otu labatana hi pi,

‘To wotalagiyem!’

‘Yaubada gowanei e nenei tam mi Isalaela i Wasawasa.’

¹⁴Yesu gamogamo gowana doniki i tuhagaya ma i gelu po i nenei, mei Yaubada a Buka gilumana hi bahebaheya pite,

¹⁵‘Saiyoni^a dobu diidigana,

lawami ega ona matomatouta.

Geka hougana omi Wasawasa e luilui mai uyahimi.

Tauna doniki wouna uyahina i gelu po i nei.’

¹⁶Iyeta noka uyahina Yesu a hewahewali lawa hai wotalagae hi nonoli, ma anona ega hita nugotuhu tuhagaya. Yesu anani mewasawasa u mulina apoma nugohiyeyi i gae, ¹⁷babana Buka hi gilugilumi anona i lugeleteya.

Bolunana hai wotalagae babana lolowa Yesu Lasalo kokowaga uyahinei i otugeya po i towotowolo meme ma bolu hi galeyaya, ma hi nae po lawa atapuhi hi paliwelehi. ¹⁸Lawa magomagouhi a manini wekiwekilalana

a 12.15 Saiyoni Yelusalem gowana gehouna, anona Yaubada a dobu.

hi noonoli yaka hi liya nae ipa Yesu hina galeyā. ¹⁹Ma Palisi lawahi tunawahi hi ibaabani hi pa, ‘Ata kadidili amaka hi kokoe babana lawa atapuhi amaka he liyaliya nae Yesu a bolu uyahina’.

²⁰Tolehana uyahina mi Giliki gehouhi u hayahi hi memae, ma tauhi tu tapalolo po hi gae Yelusalem Welulagona tolehana binei. ²¹Ma mi Gilikihi hi nae Pilipo uyahina ipa hina lubayada, Pilipo tauna lawa Besaidagei tupo Galili uyahinei i nei. Hi nae po hi pa, ‘Bada, nugonugoiyai ipa Yesu to galeyā’. ²²Pilipo i'mhoe po i nae Andulu uyahina po i paliweleya ma hai luwaga hi nae Yesu uyahina po mi Giliki hai luhogala hi paliweleya.

²³Yesu mi Giliki hai lubayada i wimiheya i pa, ‘Houga amaka i geleta, po Lawa Moinau u Wasawasa a tuhagaya. ²⁴A baha duma uyahimi, inapa pola ega ina peu hoi hipuli po ina hilage ma tunawana ina memae. Ma inapa ina hilage yaka apo ina lahaya po in'ugo imahi. ²⁵Taumi polana naka pitenana, ipa omi luyagohana ona luhogaleyā, yaka apo ona haleya, ma tamogi apo yautumi ona palihaleyā hipuli geka uyahina yaka houga e nenei apo luyagohana ona tuhagaya. ²⁶Apo taumi iyawoi nugonugomi po uyahiu ona witubagibagi yaka ona wimulitagou po meka a memae taumi gasi ona memae. Taumi iyawoi ona bagibagi biugei, yaka Amau apo ina kawaidewedewemi.’

²⁷Yesu i baha meme i pa, ‘Houga geka uyahina nugonugou i wiyuwa duma, ma apo iyowai a lupali? Po witai geka uyahina Amau ina wihaleu? Ega u nugotuhu babana binei a nei hoi hipuli. ²⁸Nugote ana pa, “Amau om wasawasa una wogeletēya”.’

Ma baha yadei hi noonoli i pa, ‘U wasawasa amaka a wogeletēya apo yohola a wogeletēna meya’.

²⁹Ma bolu hi towotowolo baha geka hi nonoli po hai nugotuhu hi pa, ‘Palele gololona’.

Ma gehouhi hi pa, ‘Ega, Yaubada a tu winoyanoya uyahina e ibaabani’.

³⁰Ma Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘Baha o nonoli ega tau biugei ma taumi bimiyei. ³¹Houga amaka i geleta po tu apapoe hipuli geka uyahina he memae Yaubada a libahibahi hina wialoni, ma hipuli geka taniwagana Tomodulele apo ina halena hopuneya. ³²Ma tau apo hina wohepau po lawa atapuhi a teina gogonihi po hina nei uyahiu.’ ³³Geka Yesu a wiatatiyana, apo iyowai ma ina hilage.

³⁴Lawa boluhi a baha hi noonoli po a bahana hi wimiheya hi pa, ‘Ata buka i paliweleiyai i pa, Yaubada a Besinana memewahagana, ma iyowai po u pa, “Lawa Moinau apo hina wohepau”? Lawa Moinana tauna Yaubada a Besinana, bo ega?’

³⁵Yesu i paliwelehi i pa, ‘Houga kuku hotana yayata uyahimi i memae po geka hougana yayatana uyahinei o nenaē, ma uguwa apo ina nei yaka apega tahaya ona galeyā. Apo iyai uguwei ina nenaē yaka apega tahaya ina galena tuhagaya. ³⁶Geka hougana yayata uyahimi e memae yaka

yayatana ona witumaganeya, po taumi yayata tu wotagona.' Yesu a baha geke i bahehi ma uyahihyeyi i lugowadeya po i nehalehi.

³⁷Yesu manini wekiwekilalana magomagouhi u matahi i wogeleteya ma ega kikina hita witumaganeya. ³⁸Mei tu bahapiko Isaiya Yaubada a baha i bahebaheya i pa,

'Guyau, om tuwega to paliwelehi,
ma ega iyai tu witumaganem?

Om wipoya amaka hi galeya ma ega hita witumaganeya.'

³⁹Ma tauhi ega hita itumaganeya babana Isaiya amaka i paligeleteya i pa,

⁴⁰'Yaubada matahi i likekehi.

Ma nugonugohi i lupupuhi,

po ega emoemotahi matahiyeyi hina galeya

ma ega emoemotahi po nugogadagadala hina tuhagaya,

ma ega emoemotahi hina luhagawilehi po a luyawahihyeyi.'

⁴¹Isaiya baha geke i bahebaheya babana Yesu a wasawasa amaka i galena tahaeya, yaka binei i baha tahaya.

⁴²Mi Yudeya hai tanitaniwaga magomagouhi Yesu hi witumaganeya, ma tamogi ega hita paligeletena mehi, babana Palisi lawahi hi matutehi hi pa apo hai tapalolo uyahineyeyi hina houna hopu nehi. ⁴³Tauhi nugonugohi ipa lawa hina hunehi, uyahineyeyi Yaubada ega nugonugohi.

⁴⁴Yesu ponana i lata ma i baha i pa, 'Apo iyai ina witumaganeyu yaka Tu himiliu tauna gasi i witumaganeya. ⁴⁵Apo iyai galenau ina galena imahiyeyu yaka Tu himiliu tauna amaka i galeya. ⁴⁶Tau yayata amaka a nei hoi hipuli, ma iyawoi apo hina witumaganeyu yaka apega uguwa uyahineyeyi hina memae.

⁴⁷'Iyai ponau i nonoli ma ega ita wiponawogogeyu a apapoe apega a taniwageya po a libahibahi, babana tau ega tu libahibahi ata nei, ma u nei matababana ipa lawa a luyawahihyeyi. ⁴⁸Apo iyai ina wihinigigiyeyu, po u baha ina wihinigigiyeyi yaka houga e nenei Tu luhetala u matana libahibahi apo ina wialonihyeyi, ega tau uyahineyeyi ma u baha i ihinigigiyeyu binei. ⁴⁹Babana u baha atapuhi ega tau u nugotuhugeyeyi, ma Tu himiliu tauna i paliweleu po tau a ibaabaneyeyu. ⁵⁰A hanapugeya Yaubada a baha uyahineyeyi apo yautu memewahagana ina geletai. Amau a nugotuhu i palipaliweleu po geke a palipaliwelemi.'

Yesu a hewahewali aehi i ogahi

13 ¹Welulagona tolehana iyetana amaka i tuliyalinyani, ma malinatom apo hina dewaya. Ma Yesu i hanapugena dumaya a houga amaka i geleta po apo hipuli ina nehaleyeyu po ina nae Amana uyahineyeyi. Ma Yesu a lawa hoi hipuli i luhogalena dumahi, po a luhogala i wogeleteya uyahihyeyi.

²Tomodulele Yudasa nugotuhu i weleya po i winugotuhuyeyu ipa apo Yesu ina nugohaleyeyu. Yudasa tauna Simona Isakaliyota natuna. Yesu a

hewahewali mitehi hi'mam. ³Yesu nugonugonei i hanapugeya ginouli atapuhi Yaubada i weleya po tauna apo ina taniwaga. Ma i hanapugeya tauna Yaubada uyahinei i nei yaka ipa ina gunawilena meya. ⁴Yaka amna uyahina ma Yesu i towolo po a lului i wihaleya ma sawelo i waya po i oteni. ⁵Ma goila i hiwogi gaeba baneina uyahina ma a hewahewali aehi i ogahi po i kokoe ma sawelona uyahinei aehi i hamagihi.

⁶Ma Yesu i oga po i nae Simona Pita uyahina ma Pita Yesu uyahina i baha i pa, 'Guyau, ega aeu una ogogaya'.

⁷Ega yaka Yesu i baha nae i pa, 'Ega uta hanapugeya geka hougana awai a dewadewayaya uyahim ma yohola apo una hanapugeya'.

⁸Ma Pita Yesu i paliweleya i pa, 'Ega emoemotana po aeu una ogaya!'

Yaka Yesu Pita a baha i wimiheya i pa, 'Inapa ega aem a ogahi, yaka apega tam u bolu'.

⁹Ega yaka Simona Pita Yesu uyahina i palihalena meya po i pa, 'Guyau, i dewadewa duma, ega aeu tunawana ma nimau po ununuwe una ogahi'.

¹⁰Yesu i baha i pa, 'Iyai tauna amaka i togo woloe po i yeuyu apega ina togo meme babana amaka i yeuyu, ma aena tunawahi in'ogogahi. Naka pitenana gehoumi amaka o togo woloe, ma gehoumi yohola ega ota togo.'

¹¹Yesu i hanapugena tahaeya, apo uyahihiyei gehouna ina nugohaleya. Naka binei ma i pa, 'Gehoumi yohola ega ota togo'.

¹²A hewahewali aehi i ogahi po i kokoe, ma a kaleko i otena meya ma i tugula ma i baha uyahihi i pa, 'Dewa geka uyahimi a dewadewayaya anona o hanapugeya bo ega?' ¹³Taumi o baheu o pa Bada po tau Guyau, naka baha dumana. ¹⁴Tau omi guyau po omi bada ma tamogi a witupoula po aemi a ogahi. Uyahinei omi lawa aehi on'ogahi. ¹⁵Mei tau a itubagibagi uyahimi ona witutupoganeu po ona witubagibagi omi lawa uyahihi. ¹⁶A baha duma uyahimi, tu bagibagi apega a taniwaga ina gelagoni. Mei gasi tu wituwetuwega a tu tahaya apega ina gelagoni. ¹⁷U wiatatiyana amaka o galehi po gasi o hanapugehi, ma ona bagibagiyehi, yaka apo ani kaoha baneina ona tuhagaya.

Yesu tu nugohalenana i bahena geleteya

¹⁸'Baha geka ega atapumi bimiyei ma ata ibaabaniyeya, ma iyawoi a inaganimi taumi ubeimi a ibaabani. Ma Yaubada a Buka uyahina baha hi baheya lawa gehouna binei hi pa, "Lawana a yam a weleya ma i luhagawileya po i wigawiyeu".

¹⁹'Ginouli uyahimi a bahebahehi, houga e nenei apo hina geleta uyahimi. Ma a houga geleta, uyahimi ipa omi witumagana uyahiu ina memae. ²⁰A baha duma uyahimi, iyai u tu wituwetuwega ina likaohaya naka tau i likaohau. Ma iyai ina likaohau naka Tu himiliu i likaohaya.'

²¹Yesu nugotuhu geka i bahena geleteya, ma u mulina nugonugona i wiyuwa duma. Yaka a hewahewali uyahihi i baha i pa, 'A baha duma uyahimi, uyahimiyei apo lawa gehouna ina nugohaleu'.

²²Ma a hewahewali hi imatagagalena, babana ega hita hanapugeya iyai binei i ibaabani. ²³Tu wotagona gehouna Yesu i luhogalena dumaya, yaka i luwahala Yesu uyahina. ²⁴Ma Simona Pita i winimayoyoga uyahina i pa, ‘Una lubayadeya iyai binei e ibaabani’.

²⁵Ega yaka i luwahala imahi Yesu uyahina, ma u tanigana i wiyaguhayahaya i pa, ‘Guyau, iyai binei e ibaabani?’

²⁶Yaka Yesu i baha nae uyahina i pa, ‘Yohola apo palawa a tomuya po gulai uyahina a wiyoli ma a weleweleya, ma ona galeyaya yaka naka tauna lawana’. Yesu palawa i tomuya po i wiyoli ma Yudasa Isakaliyota i weleya, naka tauna Simona natuna. ²⁷Hougana Yudasa palawa i waya, ma Tomodulele u nugonugona i lui yaka Yesu i baha nae i pa, ‘Una bulili po om nugotuhu una dewa yagiyagineya’.

²⁸Yesu i bahabaha nae Yudasa uyahina ega kikina a hewahewali anona hita hanapugeya. ²⁹Yudasa tauna hai mone tu galena itetena, yaka Yesu i bahabaha nae uyahina ma gehouhi hai nugotuhu hi pa, Yudasa ina nae po hai toleha binei ina gimala, bo ina nae po tu dayadayabu mone ina welehi. ³⁰Mala emosi ma Yudasa palawa i waya po i'mam, ma i wotowolo po i hopu hoi uputa, naka amaka i uguwi.

³¹Yudasa i nehalehi, ma Yesu i paliwelehi i pa, ‘U houga amaka i geleta po Lawa Moinau u wasawasa ina wawala po uyahiugei Yaubada a wasawasa ina wogeleteya. ³²Inapa Yaubada a wasawasa ina wogeleteya uyahiugei, yaka tau Natuna apo ina wiwasewaseu po u wasawasana ina wogeletena yagiyagineya.

³³‘Natunatuwe, houga kuku hotana apo tau mitemi, ma apo ona biheu ma apega ona tuhagau mei lolowa mi Yudeya uyahihi a ibaabani a pa, tuponana uyahina a nena ega emoemotami po uyahinei ona nei.

³⁴Yaka geka taumi lugagayo wouna a welewelemi ipa emosi po emosi ona lauhogalena memi. Ma ona luhogala mei a lauhogalemi, ³⁵po omi luhogalahi uyahihiyei lawa emosi po emosi hina hanapugemi, taumi tu wotagou.’

Pita a bowi Yesu i paligeleteya

³⁶Simona Pita Yesu i lubayadeya i pa, ‘Guyau, meka e nena?’

Yaka Yesu i paliweleya i pa, ‘Tuponana uyahina a nena ega emoemotam po houga geka una wotagou, ma yohola una wotagou’.

³⁷Pita Yesu i lubayadena meya i pa, ‘Guyau, awai binei u pa, apega houga geka a wotagom? Amaka a palihalena meu bingei ipa apo a hilage.’

³⁸Ega yaka Yesu Pita uyahina i baha nae i pa, ‘Om baha ega ata kawamoineya. Ma a baha duma uyahim, apega kamkam olotona ina tou a sigana mala tonuga una bowiyeu’.

Yesu tauna tahaya Amana uyahina

14 ¹Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘Ega ona nugonugohelene Yaubada ona witumaganeya ma gasi ona witumaganeu. ²Amau a dobu

uyahina ani wiyagohina numahi hi maga дума, yaka apo tau a nae tuponana uyahina, po omi ani mae a wononogogeya. Itapa ega, apega ata paliwelemi. ³Apo a nae po dobuna a wononogogeya po ina kokoe ma a gunawileu po a weluwini, po u ani maena uyahina a memae taumi gasi apo ona mae. ⁴Tahaya uyahinei a nenaе amaka o hanapugeya.’

⁵Tomasi i baha i pa, ‘Guyau, om ani mae ega tota hanapugeya yaka tahayana ega tota hanapugeya.’

⁶Yesu i baha nae Tomasi uyahina i pa, ‘Tau tahaya, po tau baha moimana, po tau luyagohanana. Apo iyawoi nugonugohi po hina nae Amau uyahina, yaka tau uyahiugei apo hina nae Amau uyahina, babana tau tunawau tahaya.’ ⁷Yesu uyahihi i baha meme i pa, ‘Odubona ega ota hanapugeu yaka Amau ega ota hanapugeya, ma geka houkana ona wiwawala po ona hanapugeu, yaka Amau ona galeya po ona hanapugeya’.

⁸Pilipo i pa, ‘Guyau, to luhogaleya ipa Amam una wiatatiyeiyai po emoemotiyai’.

⁹Yesu Pilipo a baha i wimiheya i pa, ‘Pilipo, houga i dao дума tau mitemi ta memae, ma ega ota hanapugeu? Taumi iyawoi amaka o gagaleu naka Amau o galeya, ma awai binei u pa, “Amam una wiatatiyeiyai”?’

¹⁰Pilipo, nugote ega uta witumaganeu? Tau Amau uyahina a memae, ma Amau tau uyahiu e memae. Bahahi a bahebahehi ega tau u nugotuhugi, Amau tauna uyahinei. Tauna uyahiu e memae yaka a bagibagi tau uyahiugei e dewadewahi. ¹¹Iyawai apo ona hanapugeya Amau tau uyahina a memae ma Amau tauna uyahiu e memae. Ma ega u baha yawa ma u manini amaka o galehi po o hanapugehi.

¹²‘A baha дума uyahimi, taumi iyawoi o itumaganeu, yohola apo manini ona wogeletehi mei tau u manini po omi manini hina lata lagona babana apo a nehalemi Amau uyahina. ¹³Apo gowauegi awai ona lupaliyeya yaka a welemi, uyahinei Amau a wasawasa a wogeleteya.

¹⁴Apo ginouli awai binei gowauegi ona lupali yaka a dewaya.’

Yesu a bahapiko Alugo Woiyawa binei

¹⁵Yesu i baha meme uyahihi i pa, ‘Apo ona luhogaleu yaka, u lugagayo ona wiponawogogehi. ¹⁶Ma apo Amau uyahina a lupali ubeimi po omi Tu hagu gehouna ina himili tauna Alugo Woiyawa dumadumaluna po uyahimi ina mewahaga. ¹⁷Tu mehipuli ega emoemotana po Alugo Dumadumaluna hina tuhagaya babana ega hita galeya po ega hita hanapugeya. Tu haguna amaka o hanapugeya u liyaliyami e memae po apo u nugonugomi ina memae. ¹⁸Apega a nehalemi po mei higohigoe, apo a gunawilena meu. ¹⁹Houga kuku hotana ma apo a nehalemi, po tu mehipuli apega hina galena meu. Ma taumi apo ona galena meu, babana apo a luyagohana meme, po gasi taumi luyagohana a welemi. ²⁰Iyeta e

nenei apo ona hanapugeu, tau Amau uyahina a memae, ma taumi uyahiu o memae, ma tau uyahimi a memae. ²¹Apo taumi iyawoi u lugagayo ona hanapugehi, ma ona wiponawogogehi yaka taumi o luhogaleu. Naka binei Amau apo ina luhogalemi, tau apo a luhogalemi po a wogeletena meu uyahimi.'

²²Yudasa gehouna (ega tauna Simona natuna) i baha i pa, 'Guyau, iyowai apo una wogeletana mem uyahiyai, ma apega tu mehhipuli uyahihi?'

²³Yesu i baha nae uyahina ipa, 'Apo taumi iyawoi ona luhogaleu, po u baha ona wotagohi yaka, Amau apo ina luhogalemi, po Amouna mitehi to nehi uyahimi po taumi ma tauyai ta megogona. ²⁴Iyai ega ina luhogaleu yaka u baha apega ina wiponawogogehi. Baha geka o noonolihi naka ega tau uyahiugei ma Amau uyahinei, naka tauna Tu himiliu.

²⁵'Ginouli geka a palipaliwelemi hougana mitemi ta memae. ²⁶Ma hougana e nenei omi Tu hagu ginouli magomagouhi apo ina wiatatiyemi, po gasi ina inugohepami awai a bahebahehi uyahimi. Tu hagu tauna Alugo Woiyawa, Amau apo ina himili tau gowauegi. ²⁷Nugodumola a wohouni uyahimi, tau u nugodumola a welemi. Tu mehhipuli hai nugodumola ega mei tau u nugodumola. Uyahinei ega ona nugohelene po ona matomatouta.

²⁸'U baha amaka o nonolihi, ma geka a palipaliwelena memi ipa apo a nae po a gunawilena meu uyahimi. U naena binei ega ona nugonugodubu ma ona kaoha, babana a nanae Amau uyahina. Inapa ona luhogalena dumau, yaka ona kaoha u naena Amau uyahina babana tauna i lata lagoniu. ²⁹Ginouli geka hougana a ibaabaniyehi apo hina geleta uyahimi ma ipa ona witumaganeu. ³⁰Amaka ma apega a baha duma uyahimi babana hipuli taniwagana Tomodulele e nenei ipa ina liwoloheu, ma ega kikina a kadidili uyahiu. ³¹Ma ipa tu mehhipuli hina hanapugeya tau Amau a luhogalena dumaya, uyahinei a lugagayo a wotagoya po apo a hilage. Amaka ma ona towolo po ta nae.'

Yesu tauna mayau ugougo dewadewana

15 ¹Yesu i bahena meya i pa, 'Tau wine mayouna dewadewana, ma Amau tauna tu lupehi. ²Apo lagalaga gehouhi ega hin'ugugo, yaka Amau apo ina boliboli halehi. Ma lagalaga gehouhi hin'ugugo, yaka apo ina woimahiyehi po hin'ugogo labatana. ³Taumi u baha uyahinei amaka i liyeyueumi, ⁴po mei mayau lagalagana uyahiu on'ompasi po ona memae, ma tau uyahimi a memae. Inapa ega uyahiu ona memae yaka apega ugomi hina dewadewa, galenami mei mayau lagalagana ega u babana ina memae po ega ugona.

⁵'Tau mayau babana, ma taumi lagalagau po uyahiugei ona wilagalaga dewadewami po on'ugogo imahi. Ma inapa tau ega uyahimi, ega

emoemotami po awai gehouna ona dewaya. ⁶Apo iyai ega uyahiu ina memae yaka Amau apo ina boli haleya, po ina kokodila, mei lagalaga boliboli halenahi apo hina lugogonihi po mayau ebebalana uyahina hina halehi po hina alahihi. ⁷Uyahiu ona memae, ma u baha uyahimi ina memae, awai nugonugomi yaka ona lupali uyahiu po apo a welemi, ⁸po uyahinei ugougomi hina maga po lawa hina hanapugeya taumi tu wotagou, ma Amau a wasawasa hina galeyā.

⁹‘Amau i luhogaleu, mei tau gasi a luhogalemi, po u luhogala uyahina ona memae. ¹⁰Inapa u lugagayo ona wotago imahiyeya, yaka luhogalau uyahina ona memae. Mei tau Amau a lugagayo a wotagoya, po tau a luhogala uyahina a memae. ¹¹Dewa geka a palipaliwelemi ipa u kaoha nugonugomi ina wihogoya po ona kaoha labatana. ¹²Geka u lugagayo, ipa emosi po emosi ona lauhogalena memi, mei tau a lauhogalemi. ¹³Apo iyai a lawa ubeihi ina hilage, yaka naka luhogala banei dumana. ¹⁴Taumi gasi naka pitenana, apo u lugagayo ona wiponawogogeya, yaka taumi u lawa. ¹⁵Ega emoemotana po a kawatupoulemi, babana tu witupupoula hai taniwaga a nugotuhu ega hita hanahanapugeya. Ma tau a witulanemi, yaka Amau awai uyahinei a noonolihi amaka a paliwelemi. ¹⁶Taumi ega ota winaganu. Ma tau a winaganimi, yaka a himilimi ipa ugomu dewadewahi hina geleta, po ugomu, ugo memewahagahi. Ma apo awai gowauegi ona lupaliyeya, yaka apo Amau ina welemi. ¹⁷U lugagayo a paliwelemi ipa ona lauhogalena memi.’

Tu mehipuli Yesu a bolu hi wihinigiyehi

¹⁸Yesu i baha uyahihi i pa, ‘Apo tu mehipuli hina wihinigiyemi yaka ona nugotuhuya, tau gasi hi wihinigiyeu. ¹⁹Itapa taumi hipuli lawahi, apo lawa hita luhogalemi, babana omi lawa. Ma taumi ega tu mehipuli hai bolu uyahina ota memae babana a inaganimi ipa hai bolu ona nehaleya. Naka binei apo tu mehipuli hina wihinigiyemi. ²⁰Lolowa u baha a bahebaheya uyahimi, ona nugotuhuya, “Tu bagibagi ega emoemotana a taniwaga ina gelagoni”. Tau hi lipilipili yaka apo hina lipilipilimi. U baha ega hita wiponawogogeya, yaka omi baha apega hina wiponawogogehi. ²¹Dewaapapoehi apo hina dewahi uyahimi, babana taumi tu wotagou, ma Tu himiliu ega hita hanapugeya. ²²Itapa lolowa ega ata nei po ata paliwelehi, apo Yaubada ega ita wigouhi. Ma amaka a nei po a paliwelehi, yaka ega emoemotana iyai gehouna ina baha walewalegama hai apapoe ubeihi. ²³Apo iyai ina wihinigiyeu, yaka Amau i wihinigiyeya. ²⁴Lolowa manini u hayahi a dewadewahi naka ega iyai gehouna emoemotana ina dewaya. Maninina amaka hi galeyā ma hi wihinigiyeu po Amau hi wihinigiyeya yaka apo ina wigouhi po ega hai ani bowi gehouna. ²⁵Hai wihinigiyana anona i lugeletena dumaya, hai Buka Yaubada Mose i weleweleya i pa, “Hai luhinigigai ega anona”.

²⁶‘Apo omi Tu hagu a himili uyahimi tauna Alugo Dumadumaluna. Amau uyahinei apo ina nei po ina limoina tau biugei, ²⁷ma taumi ona limoineu babana houga a wawala uyahinei i nei po amalai tau mitemi.’

16 ¹Yesu i baha nae uyahihi i pa, ‘U baha geka a palipaliwelemi, ega ipa uyahihi ona pipeu. ²Babana apo numa tapalolo uyahinei hina wiyagami, ma houga e nenei apo hina lihilagenimi. Ma hai nugotuhu apo hina pa geka Yaubada anani kaoha. ³Hai dewa apapoehi apo hina dewehi uyahimi, matababana Amau ma tau ega hita hanapugeiyai. ⁴Ginouli geka a palipaliwelemi, hougana hina gelegeta uyahimi, u baha geka ipa ona nugotuhu momohihi. Ginouli geka lolowa ega uyahimi ata baheya, babana tau mitemi ta memae.’

Alugo Woiyawa a bagibagi

⁵⁻⁶I baha meme uyahihi i pa, ‘Geka hougana a bahebahehi, babana kikina ma apo a nehalemi po a nae Tu himiliu uyahina. Uyahinei o nugodubu дума. Ma ega iyai gehouna uyahimiyei ita lubayadeu po ita pa, “Meka e nenaе?” ⁷A baha дума uyahimi, u naena i haki wahaga, babana inapa ega a nehalemi, apega Tu hagu ina nei uyahimi. Ma a nehalemi po a nae yaka, Tu hagu apo a himili uyahimi. ⁸Apo ina nei hoi hipuli, yaka lawa hai dewa apapoehi ina wogeletehi ma Yaubada a dewa dewadewana, ma Yaubada a libahibahi ina wogeletehi. ⁹Dewaapapoehi ina wogeletehi babana lawa ega hita witumaganeu. ¹⁰Dewa dewadewana ina wogeletehi, babana tau amaka a nenehalemi Amau uyahina, po apega ona galena meu. ¹¹Libahibahi ina wogeleteya babana Yaubada Tomodulele hipuli taniwagana amaka i libahibahi po a apapoe bigona i wialoni.

¹²‘U wiatatiyana hi maga дума he memae, ma geka hougana apega atapuna a baheya uyahimi, babana ega emoemotami po ona hanapugena pahi. ¹³Yohola apo Alugo Dumadumaluna ina nei uyahimi, po tauna ina tahaemi ginouli dumadumaluhi atapuhi uyahihiyei. Apega tauna a nugotuhugei ina ibaabani. Yaubada uyahinei awai i noonolihi apo u nugonugomi ina wogeletehi, ma ina paliwelemi houga he nenei ubeihi. ¹⁴U wasawasa apo ina wogeleteya uyahimi, po ina wiatatiyemi tau biugei. ¹⁵Amau a ginouli atapuhi tau galiugei, naka binei a palipaliwelemi a pa, apo ina wiatatiyemi tau biugei. ¹⁶Houga kikina ma apega ona galeu, ma gasi houga kuku hotana ma apo ona galena meu.’

Nugodubu u mulina kaoha

¹⁷Yesu i baha a hewahewali uyahihi i pa, ‘Ma tunawahi hi laubayadena mehi hi pa, ‘A baha geka anona awai ma i baha i pa, “Houga kikina ma apega ona galeu, ma gasi houga kuku hotana ma apo ona galena meu, babana a nenaе Amau uyahina”. ¹⁸A baha i bahebahehi anohi ega tata hanapugehi. “Houga kikina” anona awai?’

¹⁹Yesu hai nugotuhu amaka i hanapugeya, ipa apo hina lubayadeya, yaka i baha nae uyahihi i pa, 'O luhogaleya ipa u baha anona ona hanapugeya? "Houga kikina" anona awai? Ma "houga kuku hotana" anona awai? ²⁰A baha duma uyahimi, yohola apo a nugodubumi ona tou, ma tu mehipuli atapuhi hina kaoha. Ma ona nugodubu, po omi nugodubuna ina buiya po ona kaoha labatana. ²¹Galenana mei wawine a houga wigunaguna, wiyuwi baneina i wialoni, ma a wigunaguna u mulina wiyuwa atapuna nugona i guluwihi, babana tewela amaka i guni po i kaoha. ²²Taumi naka pitenana, houga e nenei apo wiyuwa ona wialoni, ma yohola apo ona galeu, yaka ona kaoha duma ma omi kaohana apega iyai gehouna ina wihaleya uyahimiyei. ²³Naka hougana lubayada ega ona weleweleu. A baha duma uyahimi omi luhogala awai yaka, ona lupali Amau uyahina tau gowauegi, po ina welemi. ²⁴Houga odubona po amalai, ega awai gehouna gowauegi ota lupaliyeya Amau uyahina, ma tamogi ona lupaliyeya po ina welemi po omi kaoha ina lata lagona.

²⁵'Baha wiluwaluwagei a ibaabani uyahimi. Ma houga e nenei apega baha luwaluwagei a paliwelemi, ma apo a baha dumalu Amau binei. ²⁶Iyeta he nenei uyahihi tau gowauegi ona lupali uyahina. Ega omi luhogala ipa tau Amau uyahina a laupaliyehi babana ²⁷Amau i luhogalena dumami po omi luhogala ina welemi. I lauhogalemi babana taumi o luhogalena dumau, po o witumaganeu, tau Yaubada uyahinei a nei. ²⁸Amau uyahinei a nei hoi hipuli, po hipuli uyahina a memae, ma geka hougana a gunagunawilena meu Amau uyahina.'

²⁹A hewahewali hi baha nae uyahina hi pa, 'Guyau, geka hougana baha dumanei e palipaliweliyai, ma ega bahaluwaluwa uyahinei, ³⁰po to hanapugem, tam ginouli magomagouhi u hanapugehi yaka i nugopilipili u hanapugehi po to witumaganem tam Yaubada uyahinei u nei'.

³¹Yesu i paliwelihi i pa, 'Amaka o witumaganeu, bo? ³²Houga e nenei bo amaka geka hougana, apo ona nohanoha memi, po yamoha po yamoha anu meyagai, ma tunawau apo a memae. Ma ega tau tunawau, ma tamogi Yaubada mitehi.

³³'Baha geka a palipaliwelemi ipa a nugodumolami ona memae, babana tau mitemi. Hoi hipuli pilipili apo ona wialonihi ma on'omtaibagibagi, babana hipuli a kadidili tau a gelagoni.'

Yesu tu witumagana ubeihi i lupali

17 ¹Yesu ginouli atapuhi i bahehi po hi kokoe, ma i galena gae hoi yada ma i lupali i pa, 'Amau, u houga amaka i geleta, Tau natum om wasawasa una weleu po om wasawasa a wogeleteya.

²Amau hipuli taniwagana u weleu po ipa lawa a taniwagehi. Ma lawa u weleweleu, luyagohana tuwetuwenai apo a wele damaneya uyahihi.

³Geka luyagohana tuwetuwenai, apo lawa hina hanapugem po hina pa tam Yaubada dumam po hina hanapugeu tau Yesu Besibesinanau po tam u himiliu. ⁴Hoi hipuli om wasawasa a wogeleteya babana om bagibagi u weleweleu amaka a wikokowihi. ⁵Amau, ee, geka hougana u matam una wiwasewaseu, mei lolowa tam ma tau ata ani mae wasawasa uyahina ta memae pite. Apoma muliyei a nei hoi hipuli.

⁶Ma lawa hipuligei u weleweleu om dewa atapuhi amaka a wiatatiyehi babana tam om lawa ma u weleu yaka om baha hi wotagohi, ⁷po u wipoya hi hanapugeya tam uyahingei i nei. ⁸Ma baha u weleweleu amaka a wiatatiyehi po u nugonugohi he memae, yaka hi hanapugena imahiyeya tam u himiliu po uyahingei a nei, po tau hi witumaganeu. ⁹Yaka geka hougana ubeihi a laupali uyahim, ega tauhi tu mehipuli ubeihi ata laupali, ma tauhi lawahi u weleweleu ubeihi a laupali babana tauhi om lawa. ¹⁰Ma om lawahi tau u lawa mei gasi u lawa tam om lawa. Yaka ata lawahi hai witumagana uyahinei a wivasawasa. ¹¹Tau geka hougana ipa hipuli a nehaleya po a nehi uyahim. Ma tauhi hoi hipuli he memae ubeihi a laupali. Amau waiwoiyawam, gowam waiпойaneі una galena itetehi. Ma gowam u weleweleu uyahinei hina wiemota, mei tam ma tau po ta iemota pite. ¹²Houga magomagouna tau mitehi to memae ma gowam u weleweleu uyahinei a galena itetehi, po ega gehouna ita lugowadeya. Ma emosi hota tauna apapoe galinei apo ina lugowadeya po om Buka bahana ina limoineya.

¹³Amau, ee, ega daona ma apo a nehi uyahim, ma u baha hoi hipuli a bahebaheya, ipa u kaoha ina mewahaga uyahihi. ¹⁴Om baha amaka lawa a paliwelehi, uyahinei tu mehipuli tu witumaganeu hi wihinigigiyehi babana tu mehipuli hai bolu uyahina ega hita memae, mei tau gasi ega ata memae. ¹⁵Tu witumagana ubeihi a laupali uyahim ipa hoi hipuli hina memae, ma una galiwiiwilehi po Tomodulele a wipoya ega ina wogowogo dadanihi. ¹⁶Tauhi ega tu mehipuli hai bolu uyahina hita memae, babana tauhi mei tau. ¹⁷Om baha una wiatatiyehi po om baha dumadumalunei una wiwoiyawehi ¹⁸Ma tam u himiliu hoi hipuli, ma tau apo a himilihi tu mehipuli uyahihi. ¹⁹Tauhi ubeihi ma a palihalena meu tam uyahim, yaka houga e nenei tauhi hina palihalena mehi anai dumaluhi tam uyahim.

²⁰Amau, ee, ega tu wotagou tunawahi ubeihi ata laupali, ma tu wotagou hai wibaabani uyahina, ma iyawoi hi itumaganeu tauhi ubeihi gasi a laupali, ²¹ipa atapuhi hina wiemota, po ta megogona. Mei tam ma tau, ta memae pite. Yaka tu mehipuli ata bolu hina galeyа po apo hina witumaganeu tam u himiliu. ²²Wasawasa u weleweleu amaka tu wotagou a welehi, po ipa hina wiemota, po mei tauta ta iemota pite. ²³Tau uyahihi a memae, ma tam uyahiu e memae, geka uyahinei apo hina wiemota imahi, po tu mehipuli hina hanapugena dumaya tam u himiliu, ma gasi hina hanapugeya tam tu wotagou u luhogalena dumahi, mei u lauhogaleu pite.

²⁴‘Amau, ee, u luhogala geegeka, lawa u weleweleu tauhi ma tau to megogona, po u wasawasa hina galey. Babana om wiwawala hi wimuli ma tau u wasawasa om luhogalagei u wele tahaeu.

²⁵‘Amau, tam tu dewadewa, ma tu mehupuli ega hita hanapugem, ma tau amaka a hanapugem. Ma tu wotagou amaka hi hanapugeta, babana u himihimiliu binei. ²⁶Om nugotuhu lawa uyahihi amaka a wogeleteya, yohola apo a wogeletena meya uyahihi, po ipa hina hanapugena dumam, om luhogala u nugonugou e memae, po tauhi gasi u nugonugohi una memae, mei tau apo uyahihi a memae.’

Yesu hi numa panipani

18 ¹Yesu a lupali i wikokowi, ma a hewahewali mitehi hi nae po Kidiloni goilana hi damani, po hi lui tano oliweta uyahina.

²Ma Yudasa Yesu i nugonugohaleya, tupo naka amaka i hanapugeya, babana Yesu a hewahewali mitehi houga magomagouna hi nena. ³Yaka Yudasa tu wigawiya boluhi i weluwinihi po hi nae hoi tano. Ma hi nena naka tanitaniwaga hi himilihi, tauhi tu witalaguyaba babadahi po Palisi lawahi hai bolu uyahihiyei hi'mhimila po hi nae, a nimagawiya gapolahi po a nima heutahi.

⁴Yesu apo awai ina gelegeta uyahina amaka i hanapugeya, yaka i nae tu wigawiya uyahihi po i lubayada i pa, ‘Iyai o bibihey?’

⁵Ma hi baha hi pa, ‘Yesu, lawa Nasaletagei to bibihey?’

Ma Yesu i baha uyahihi i pa, ‘Tau geka’. Ma Yudasa tu wigawiya mitehi hi towotowolo. ⁶Hougana Yesu i bahabaha i pa, ‘Tau geka’, ma tu wigawiya hi tudeiwa nae po hi guli hoi hipuli.

⁷I baha meme uyahihi i pa, ‘Iyai o bibihey?’

Ma hi baha hi pa, ‘Yesu, lawa Nasaletagei’.

⁸Yaka Yesu i baha uyahihi i pa, ‘Amaka a paliwelemi a pa geka tau, inapa ona bibiheu yaka u hewahewali ona palihalehi po hina nae’. ⁹A bahana i limoineya, babana a lupali Amana uyahina i pa, ‘Amau, lawa u weleweleu ega gehouna ata haleya’.

¹⁰Simona Pita u liyaliana i towotowolo a kwasikwasi i holi po tu witalaguyaba hai taniwaga a tu bagibagi tanigana i lubuya po taniga hinebawana i talutuiya (gowana Makosi).

¹¹Yesu i baha nae Pita uyahina i pa, ‘Amaka, ma om kwasikwasi ani hounana uyahina una houna meya. Ma wiyuwa uyahina ega una lauguduguduwe, babana wiyuwa umaumana Amau i weleu.’

Yesu hi niyeya Anase uyahina ma Pita Yesu i bowiyeya

¹²Tu wigawiya hai taniwaga mitehi, ma gasi tanitaniwaga hai hewahewali, Yesu hi womomohi ma hi numa panipani. ¹³Hi weluwaya po hi tahaya nae Anase uyahina, babana tauna Kayapa pohiyana. Kayapa

tauna tu witalaguyaba hai taniwaga bolima naka uyahina. ¹⁴Tauna lolowa mi Yudeya hai omboina uyahina i wibaabani tahaya i pa, ‘Hilaki lawa gehouna ita hilage lawa boluta ubeita’.

¹⁵Hougana hi weluwaya Anase a numa uyahina Pita Simona ma Yesu a hewali gehouna, tauhi Yesu hi wotagoya. A hewalina tu witalaguyaba hai taniwaga i hanapugeya, yaka bolu mitehi hi lui gogona a numa u gali hinena. ¹⁶Pita ega ita lui ma gali matetana u liyaliyana i towotowolo, yaka hewalina tu witalaguyaba hai taniwaga a heliyam i nae po guguhini gehouna mateta tu galena itetena i paliweleya ipa Pita ina lui yaka guguhinina i baha po Pita ipa ina lui.

¹⁷Pitana i luilui nae ma guguhinina i baha nae Pita uyahina i pa, ‘Nugote tam lawana a hewali gehouna?’

Ma Pita i bowi i pa, ‘Tau ega’.

¹⁸Houga waiyau hougana yaka, tu bagibagi po tu wigawiya mayau hi ahili po hi lalana, ma Pita i nae po mitehi hi lalana gogona.

¹⁹Hi lalana ma tu witalaguyaba hai taniwaga Yesu i laubayabayadeya i pa, ‘Tu wotagom iyawoi? Ma awai u wiatatiyehi?’

²⁰Yesu a baha i wimiheya i pa, ‘U wiatatiyana hi lugelegeletehi lawa uyahihi, hoi numa tapalolo po gasi Yelusalem a numa dalabu baneina u hinena. Ma mi Yudeya hi luilui yaka u wiatatiyana atapuhi amaka hi hanapugehi ega iyai gehouna gowagowadei ata wiatatiyana. ²¹Ega una laubayadeu ma u baha tu nonolina una lubayadehi apo hina paliwelem, awai a bahebahehi po a iatatiyaneya, atapuhi amaka hi nonolihi po hi hanapugehi.’

²²Yesu a baha i bahebaheya, ma tu galena itete u liyaliyana i towotowolo, i lunawatatani ma i pa, ‘Awai binei tu witalaguyaba hai taniwaga e palipalimatani?’

²³Yesu tu galena itete a baha i wihieya i pa, ‘Inapa u baha powa awai yaka, lawa uyahihi una lidumaluya. Tau u baha i dumalu, ma om nogutuhu awai po u launiu?’ ²⁴Anase, Yesu anai panipanina ma i himili po i nae Kayapa uyahina. Tauna tu witalaguyaba hai taniwaga.

²⁵Ma Simona Pita i memae po lawa mitehi hi ilalana ma hi baha nae uyahina hi pa, ‘Geka tam nugote lawana tu wotagona gehouna?’

Ma Pita i bowi meme i pa, ‘Tau ega!’

²⁶Ma tu witalaguyaba hai taniwaga a tu bagibagi tanigana i boliboli haleya tulana i baha i pa, ‘U koyama; tam Yesu mitehi hoi tano a galem’.

²⁷Pita i bowibowi meme, ma kamkam i tou.

Yesu i luhetala Pilato uyahina

²⁸Yesu Kayapa a numagei hi weluwaya po hi niyeya gawana Pilato a numa uyahina. Hougana hi niniyeya ma malatom i yayahi, po ega emoemotana mi Yudeya hina lui gawana a numa u hinena matababana

Pilato ega tauna lawa Yudeyagei. Apo hina lui yaka hina wigobugena mehi po Welulagona tolehana uyahina apega hina am. ²⁹Yaka Pilato i hopu hoi uputa po lawa uyahihi po i lubayada i pa, ‘Baba awai ma lawa geka o wigouya?’

³⁰Mi Yudeya a baha hi wimiheya hi pa, ‘Itapa ega tu apapoe, apega tota neiyai uyahim’.

³¹Pilato i baha meme uyahihi i pa, ‘Tau apega a luhetaleya, ma taumi omi lugagayo uyahinei ona luhetaleya’.

Mi Yudeya hi pa, ‘Tauyai ega palihalena tota waya ipa lawa geka a hilage binei to taniwaga po to witakeya’. ³²(Ma tauna a hilage lolowa i baheya i pa, ‘Apo mayau u moyana hina witakeu’. Yaka geka a houga i geleta.)

³³Pilato i lui meme a numa u hinena, ma Yesu i otugeya po i lui. Ma i lubayadeya i pa, ‘Tam mi Yudeya hai Wasawasa?’

³⁴Yesu Pilato a lubayada i wimiheya i pa, ‘Om lubayada geka tam uyahimgei bo lawa hai baha binei ma e laubayadeu po u pa tau mi Yudeya hai Wasawasa?’

³⁵Pilato i baha nae Yesu uyahina i pa, ‘Ega tau lawa Yudeyagei. Tam om lawa po om tu witalaguyaba babadahi, tauhi hi himilim po u nei. Ma om apapoe awai?’

³⁶Yesu Pilato a baha i wimiheya i pa, ‘Ega u wasawasa hoi hipuli, itapa u ani taniwaga hoi hipuli apo u hewahewali biugei hita wigawiya po mi Yudeya apega hita panu. Ma u ani taniwaga u tupo geha.’

³⁷Pilato i lubayada meme i pa, ‘Moina, tam Wasawasa?’

Yesu bahana i wimiheya i pa, ‘Ee, naka pitenana, tau Wasawasa. Tau hoi hipuli a nei po hi guniu ipa a wiwasawasa po dewa dumadumaluna a wipaliweleneya, apo iyawoi nugonugohi hina lugadagadalihi yaka u baha hina wiponawogogeya.’

³⁸Pilato i lubayada i pa, ‘Dewa dumadumaluna anona awai?’ Yaka Pilato i hopu hoi uputa po mi Yudeya uyahihi i baha nae i pa, ‘Geka lawana ega a powa ata tuhagaya. ³⁹Taumi omi dewa houga magomagouna Welulagona tolehana uyahina, lawa panipanina a lupelupena haleya hoi numa pani. Ma o luhogaleya ipa mi Yudeya omi Wasawasa a lupena haleya, bo?’

⁴⁰Atapuhi hi otu labatana hi pa, ‘Apeega, ega tauna, to luhogaleya Balaba una lupena haleya’. Balaba tauna tu danene baneina.

19 ¹Pilato i lui numa u hinena po Yesu tu wigawiya i welehi, po gulawa metametanana uyahinei hi wilawi. ²Tu wigawiya unuhau gologolowa waidonadonana hi metami po Yesu hi winabaya. Ma luilui kayakayana hi wiluiya. ³Ma hi nae u liyaliyana po hi lauguyoguyougeya hi pa, ‘Tinani tam, mi Yudeya hai Wasawasa’. Ma nimahiyei hi launawatatani.

⁴Pilato i hopu meme hoi uputa, po bolu uyahihi i baha nae i pa, 'Lawana ona galeyā, a neiyena meiyai uyahimi, ipa ona hanapugeya ega kikina a powa ata tu hagaya'. ⁵Yesu i hopu hoi uputa po unuhau gologolowa waidonadonana i nabaya ma lului kayakayana i luyia. Ma Pilato i baha nae uyahihi i pa, 'Hei, lawana ona galeyā'.

⁶Tu witalaguyaba babadahi po hai tu bagibagi Yesu hi galeyā ma hi otu labatana hi pa, 'Una witakeya!'

Pilato i baha nae uyahihi i pa, 'Tunawami ona niyeya po ona witakeya; tau a powa ega ata galena tuhagaya'.

⁷Mi Yudeya hi baha meme hi pa, 'I lugagayo i baheya i pa, apo ina hilage, babana lugagayo i tulagoni po tunawana i bahena meya ipa tauna Yaubada Natuna'.

⁸Geka bahana Pilato i noonoli po i matouta duma. ⁹Yaka Pilatona Yesu i weluwimeya po hi lui meme hoi numa. Ma i lubayadeya i pa, 'Miyei u nei?' Ma Yesu ega awai ita baheya, ma i genugenuwana. ¹⁰Ega yaka Pilatona i baha nae Yesu uyahina i pa, 'U baha ega nugonugom wimeihana, ma u taniwaga emoemotau po a lupena halem, bo a wihilagenim'.

¹¹Yesu Pilato a baha i wimiheya i pa, 'Om taniwaga Yaubada uyahinei i nei. Tu witalaguyaba hai taniwagana i palihaleu yaka tauna a gou baneina apoma tam.'

¹²Yesu a baha Pilato i noonoli po ipa ina lupena haleya. Ma mi Yudeya hi otu labatana hi pa, 'Apo lawa geke una lupena haleya, yaka ega tam Sisa tulana. Babana Yesu tunawana i wiwasewasena meya, yaka ata wasawasa Sisa i widibogi.'

¹³Pilato hai baha i nonoli yaka, Yesu i hopunena meya hoi uputa, po i tugula geleta ani luhetala uyahina, gowana Gahana (mi Yudeya hai ponei hi pa, Gabata). ¹⁴Iyeta amaka hi luliyaliyani po ipa apo hina geleta Welulagona amna iyetana uyahina. Iyeta u bolina ma Pilato mi Yudeya i paliwelehi i pa, 'Ona galeyā geke omi Wasawasa'.

¹⁵Ma hi otu labatana hi pa, 'Ona uni, ona uni, ona tutulawiteya hoi ani take'.

Pilato i baha uyahihi i pa, 'Tau ipa omi Wasawasa a wibaleya hoi ani take?'

Tu witalaguyaba babadahi hi baha i pa, 'Ega kikina i Wasawasa gehouna; Sisa tunawana i wasawasa'.

¹⁶Ega yaka Pilato Yesu i palihaleya mi Yudeya uyahihi ma mi Loma hai tu wigawiya apo hina witakeya.

Yesu hi witakeya

¹⁷Tu wigawiya Yesu hi numa panipani po anani take tunawana i awali, po i nae meygai hi igowaya hi pa, Ununu Dobuna uyahina, mi Yudeya

ponahiyei hi pa, Gologota ¹⁸ po noka hosi hi witakeya, ma lawa luwaga mitehi, gehouna u kehana ma gehouna u awala hinebawana, ma Yesu u tipolina.

¹⁹ Pilato i'ngiluma po Yesu anani take u tepana i tutulawiteya i pa, YESU NASALETA LAWANA, MI YUDEYA HAI WASAWASA. ²⁰ Mi Yudeya magomagouhi giluma geka hi hiyawa tuhagaya, babana dobuna uyahina hi itakeya naka hai dobu baneina u liyaliyana. Yaka gilumana hi hanapugeya babana pona tonuga uyahinei hi gilumi, mi Yudeya, mi Loma, po mi Giliki. ²¹ Mi Yudeya hai tu witalaguyaba babadahi hi nei Pilato uyahina, po hi baha nae hi pa, 'Awai binei u gilumi u pa, mi Yudeya i Wasawasa? Tauna i bahena meya i pa, 'Tau mi Yudeya omi Wasawasa'.

²² Pilato hai baha i wimiheya i pa, 'Giluma a gilugilumi naka amaka tauna'.

²³ Tu wigawiya magouhi wohepali Yesu hi witakeya, ma a kaleko hi gutaya po yamoha i wiwaya. Ma a luilui gasi hi waya, ma luiluina hi diidini ega popona.

²⁴ Tunawahi ma hi iwogatala hi pa, 'Ega ta looloya, ma ta wikibu po iyai ina waya yaka tauna galinei'.

Ma Yaubada a baha hoi Buka ina wialona imahiyeya,
'U kaleko hi gutaya, ma u luilui binei hi wikibu.'

Yaka tu wigawiya dewa geka hi dewaya.

²⁵ Yesu anani take u liyaliyana, hinana ma walehina Maliya Kilopa agona, ma gasi Maliya Magadalagei hi towotowolo ani take u labena.

²⁶ Yesu hinana, a hewali i lauhogaleya u liyaliyana i towotowolo, yaka Yesu i baha nae uyahina i pa, 'Hinau, natum una galeya'. ²⁷ Gasi i baha nae a hewali uyahina i pa, 'Tulau, hinam una galeya'. Ega yaka a hewalina Yesu hinana tu gunina i weluwaya po mitehi hi memae a numa uyahina.

²⁸ Yesu i hanapugena dumaya bagibagi emosi po emosi uyahina hina kokoe. Yaka i baha i pa, 'Uyopopou i haleeya', baha geka uyahinei Buka a baha i wikokowi. ²⁹ Ma wine waitululuwana keyaka uyahina hogohogona i memae tuponana uyahina. Baloi hi waya po wine waitululuwana uyahina hi ligayoya, ma hiyamoni gowana hisopa uyahina hi numa panipani lawiteya, ma hi wiyoyoga giyeya u gamona po i hanalemoya.

³⁰ Yesu wine waitululuwana i waya, ma i baha i pa, 'Amaka i kokoe', ma unununa i yagelo, ma yautuna i kokoe.

Yesu tolitolona hi tonaya

³¹ Mi Yudeya hai dalabu iyetana i tulabeni. Yaka mi Yudeya hi nae po Pilato hi lubayadeya ipa lawa hi takehi aehi hina lauwtowihhi ma ani take uyahinei hina wihalehi, babana ega ita dewadewa ipa hoi ani

take hina memae, ma dalabu iyetana ina geleta. Matababana mi Yudeya iyeta dalabu naka tauhi hi wiyateyatena dumaya. ³²Yaka tu wigawiya hi nae po lawa luwaga Yesu mitehi hi itake gogonehi aehi hi lauwtowihhi. ³³Hi nae po Yesu hi gagaleya, naka amaka i hilage yaka ega aena hita luwtowhi. ³⁴Ma tu wigawiya gehouna iyelagei Yesu tolotolona i tonaya, mala emosi ma goila ma tala hi kololo Yesu tolotolonei. ³⁵Tau a gelena tuhagaya a baha, yaka u bahana anona ipa ona witumageneya, babana tau u galena a limoinena dumaya, baha moina po baha dumahi a palipaliwelemi. ³⁶Dewa geka hi gelegeleta, naka Yaubada a Buka bahana i wikokowi i pa, 'Apega geyamina gehouna hina luwtowhi'. ³⁷Gasi Buka baha gehouna i baheya i pa, 'Iyawoi tu tonana apo matahiyei hina galeya'.

Yesu a wikokowaga

³⁸Geka dewahi hi kokoe ma u mulina Yosepa lawa Alimatiyagei, tauna tu witumagana gowagowada Yesu uyahina, babana mi Yudeya hai lugagayo i matuteya. Tauna i nae Pilato uyahina po i lubayada Yesu hinina hilahilagenana binei i pa, 'Emoemotana apo ani take uyahinei ata wihaleya po u kokowaga ata houni'. Pilato Yosepa uyahina i palihaleya. ³⁹Nikodemo, tauna odubona uguwa bolinai i nanae Yesu uyahina, tauna gasi i nei, wakatu wilawila emotana i neiyai dimumuna i lata duma a witai naka 60 kilo. ⁴⁰Hai luwaga Yesu hinina hi wihaleya, po wakatu dimudimumunehi hi wineuli, ma kaleko wakewakekenehi hi humaya. Naka mi Yudeya hai dewa, wikokowaga binei. ⁴¹Yesu anani hilage u liyaliyana, tano i memae ma tanona uyahina kokowaga wouna hi wogoya, ma kokowagana uyahina ega kikina lawa gehouna hita wienoya. ⁴²Yesu uyahina hi wienoya, babana mi Yudeya hai iyeta wononogo dalabu binei ma gasi kokowaga u liyaliyahi.

Yesu i towolo meme

20 ¹Gaogao a iyeta tahatahayana uyahina, yohola a uguwana, ma Maliya Magadalagei i weludidibala nae hoi kokowaga, po gaimanei kokowagana matetana hi lautomgeya naka hi builena niyeya uheiya po i memae ma hi geleta. ²Yaka i bulili po i nae Simona Pita ma Yesu a hewali gehouna uyahihi po i paliwelehi i pa, 'Ata Guyau amaka kokowaga uyahinei hi wihaleya, ma ega ata hanapugeya meka hi houni'. ³Ega yaka Pita ma hewali gehouna hi bulili luwaga po hi nae hoi kokowaga. ⁴Hai luwagahi hi nanae po hewali gehouna i sarena duma yaka Pita a bulili haleya po i geleta tahaya hoi kokowaga, ma ega ita lui. ⁵Ma i kululu po i lauwiwilana lui, naka kaleko yawa hi memae ma i galehi. ⁶Apoma Simona Pita mulinei i bulili geleta po i lui kokowaga u hinena, po Yesu humana i galeya. ⁷Ma unununa panina ma humana ega

kikina ita nohahi. ⁸Apoma hewalina i lui, po i galehi yaka i witumagana. ⁹Tamogi Buka a baha yohola ega hita nugotuhu tuhagaya i pa, apo hilage uyahinei ina towolo meme. ¹⁰Ma hi gunawilena mehi hai u numa.

Yesu i lugeleteya Maliya Magadalagei uyahina

¹¹Maliya i gunawilena meya po kokowaga uputana i towolo ma i tutou, ma i kululu po i lauwiwilana lui kokowaga u hinena ¹²po Yaubada a tu winoyanoya luwaga i galehi, hai lului wakewakekehi hi tugutugula, gehouna u unununa, ma gehouna u aena, Yesu i enenoyana.

¹³Hi baha nae uyahina hi pa, ‘Wawine, awai binei e tutou?’

I baha nae uyahihi i pa, ‘U Guyau hi wihaleya po meka hi houni ma ega ata hanapugeya’. ¹⁴A baha geka i baheya po i kokoe, ma i lauhagawileya po Yesu i towotowolo. Tamogi ega ita galena tuhagaya po ita pa Yesu.

¹⁵Yesu i baha nae uyahina i pa, ‘Wawine, awai binei e tutou? Iyai e bibiheya?’

A nugotuhu ipa tano tu bagibagi, po i baha nae uyahina i pa, ‘Bada, inapa una wihaleya, yaka una paliweleu, meka hotanana u houni ma a nae po a waya’.

¹⁶Yesu i baha nae, wawinena uyahina i pa, ‘Maliya’, po i luhagawileya, ma mi Yudeya ponahiyei i baha nae i pa, ‘Labona’ (a bui naka, Bada).

¹⁷Yesu i baha nae wawinena uyahina i pa, ‘Ega una wodadaniu. Yohola ega ata nae Amau uyahina. Ma tuwegau una niyeya po walewalehiu una paliwelehi una pa, Tau a gegae Amau po Amami, u Yaubada po omi Yaubada uyahina.’

¹⁸Yaka Maliya Magadalagei i nae po a hewahewali i paliwelehi i pa, ‘Guyau amaka a galeyā’. Ma a baha i bahebaheya i paliwelehi.

Yesu tu wotagona uyahihi i lugeleteya

¹⁹Ma iyeta tahatahayana ibigana uyahina Yesu a hewahewali hai numa hi guduya, ma u hinena hi'mboina gogona po hi memae, babana mi Yudeya hi matutehi. Ma Yesu u tipolihi i lugeleteya, po i towolo ma i baha nae uyahihi i pa, ‘Atapumi ona nugodumola’. ²⁰I baha ma nimana po tolotolona i wiatatiyehi. Yaka hi kaoha duma, babana Guyau hi galeyā.

²¹Yesu i baha meme uyahihi i pa, ‘Ona nugodumola Amau tauna i himiliu, naka pitenana apo tau a himilimi’. ²²A baha i bahehi po hi kokoe ma i yautu damana uyahihi, ma i baha i pa, ‘Alugo Woiyawa ona waya, ²³po uyahinei lawa hai apapoe ona paligigilihi, yaka Yaubada apo ina paligigilihi ma apo iyawoi hai apapoe ona wihawenehi, yaka Yaubada apegā ina paligigilihi’.

²⁴Tomasi, tauna magouhi 12 hoi bolu uyahinei hi wigowaya hi pa, Natulagalaga, hougana Yesu i laugeleteya tauna ega mitehi. ²⁵Gehouhi hi baha nae Tomasi uyahina hi pa, ‘Guyau amaka to galeyā’.

Tomasi i baha i pa, 'Apo Yesu nimana hi tuutuya a galeyā, po nima gigiu a houni uyahina, ma tolotolona kelena uyahina nimau a houni, yaka apo a kawamoina.'

²⁶Dalabu gaogaona emosi i kokoe, ma numā u hinena hi memae, Tomasi mitehi, mateta hi guduya ma Yesu i geleta po u hayahi i towolo ma i baha i pa, 'Ona nugodumola atapumi'. ²⁷Apoma Tomasi uyahina i baha nae i pa, 'Nima gigim una wiyoyoga neiyai nimau uyahina po una galeyā. Ma gasi nimam una wiyoyoga neiyai tolotolou uyahina po una houni. Po ega una launugoluwaluwaga ma una kawamoinu.'

²⁸Tomasi i baha Yesu uyahina i pa, 'Oo, u Guyau ma u Yaubada.'

²⁹Yesu i baha nae Tomasi uyahina i pa, 'U witumaganēu, babana amaka u galeu? Lawa gehouhi ega hita galeu ma hi itumaganēu, apo hina kaoha duma.'

³⁰Yesu a manini wekiwekilalana gehouhi i dewadewahi, a hewahewali u matahi ega buka geke uyahina hita gilumihi. ³¹Ma wabihaga hota hi gilugilumihi, naka ipa ona hanapugeya, Yesu tauna Yaubada a Besinana lawana ma Yaubada Natuna. Yaka tauna ona witumaganēya po gowanei ona luyagohana.

Yesu ma a hewahewali hi witutuhaga hoi gadowa

21 ¹Yesu i wogeletena meya a hewahewali uyahihi, Tibeliya u bogana. ²Simona Pita, ma Tomasi (tauna gowana hi pa, Natulagalaga), Nataniyela lawa Kanagei, Galili tuponana, ma Sebedi natunatuna luwaga, ma a hewahewali luwaga gasi. ³Simona Pita i baha uyahihi i pa, 'Tau a nēnae an'ebaga'.

Hi baha uyahina hi pa, 'Apo boluta ta negogona'. Hi nae po wam uyahina hi gelu, ma hai hagida hi teleneya, po didibalana ega kikina iyana gehouna hit'onaya ma a sigana malitom.

⁴Malatomtom kikina, hi gagalena gae, ma Yesu hoi gadowa i towotowolo. Ma ega hita hanapugeya, hai nugotuhu hi pa, 'Iyai?'

⁵Yesu i otu hopu uyahihi i pa, 'U lawa, iyana bo ega?'

A baha hi wimiheya hi pa, 'Eega'.

⁶Ma i otu hopu meme i pa, 'Ona tuhopu ma u awala hinebawamiyei hagida ona telenena meya, yaka iyana apo ona wialoni'. Ega yaka hagida hi teleneya po iyana hi ononaya i maga wahaga, po ega emoemotahi hagida hina nouya.

⁷Hewalina Yesu i lauhogaleyā i baha nae Pita uyahina i pa, 'Hei, ata Guyau!' Simona Pita i noonola ma i pa, 'Ata Guyau', mala emosi ma a kaleko i oteni, babana i ebebaga binei ma i houni po i memae, ega yaka i lupa hopu hoi boga. ⁸Gehouhi wam uyahina hi memae, hagida anai iyanana hi woe teini po hi gae hoi hayahaya, ega bala ita dao, babana guli magouna 60. ⁹Hi gae po hoi gadowa hi gota, ma mayau ononiyana uyahina iyana hi memae, ma palawa mayouna u liyaliyana hi memae.

¹⁰ Yesu i baha nae uyahihi i pa, 'Amalai iyana o ununihi gehouhi ona neihinimai'.

¹¹ Ega yaka Simona Pita i gelu hoi wam po hagida i pili po i gae hoi hayahaya. Ma iyana balubaluhi hi onahi magouhi 153, ma hagida ega hita loloya. ¹² Yesu i baha uyahihi i pa, 'Ona nei po tan'am'. Ma a hewahewali hi hanapugeya tauna Guyau ma tamogi hi witutubaha hi pa, 'Guyau bo lawa tapuna?' ¹³ Yesu palawa i waya po i welehi ma iyana naka pitenana. ¹⁴ Yesu mala luwaga i lugeleteya uyahihi, ma geke i witonugaya a towolo memena yahina.

¹⁵ Malatmtom amna hi'mam, ma Yesu i baha nae Simona Pita uyahina i pa, 'Simona, Yoni natuna, tam iyowai, u luhogalena dumau ma apoma om bagibagi, bo?'

Pita i pa, 'Ee Guyau, u hanapugeu tau a luhogalem'.

Yesu i baha i pa, 'U sipi muhomuhohi una wianihi'.

¹⁶ A bahana i wiluwagaya i pa, 'Simona Yoni natuna, u luhogalena dumau?' Simona i pa, 'Ee, Guyau u hanapugeu a luhogalem'.

Yesu i baha i pa, 'U sipi una galena itetehi'.

¹⁷ A bahana i witonugaya i pa, 'Simona, Yoni natuna, u luhogaleu?'

Pita baha geke i noonoli, po i nugodubu babana Yesu a baha i pa, 'U luhogaleu?' Yaka Yesu a baha i wimiheya i pa, 'Guyau, ginouli magomagouhi u hanapugehi po gasi u hanapugeu. A luhogalem.' Yesu i baha uyahina i pa, 'U sipi una wianihi. ¹⁸ A baha duma uyahim, om houga tewela uyahina om nogutuhu ipa meka una nae naka om dagilolo u lumomohi ma apo una nae. Ma apo om houga wibada uyahina nimam una lodomi po lawa gehouhi hina widagilolom, ma tupo ega uta lauhogaleya apo uyahina hina niyem.' ¹⁹ A baha geke naka Pita a hilage binei i ibaabani, ipa hina hanapugeya. Ma a hilagena uyahina Yaubada gowana ina wilataya. Yesu Pita uyahina i baha i pa, 'Una wootagou'.

²⁰ Hewalina Yesu i lauhogaleya i wotagohi ma Pita i luhagawileya po i galeya (ma nugonei i gae tauna Yesu i luhogaleya yaka toleha uyahina u nugonugona i luwahala ma i lubayadeya i pa, 'Guyau, iyai apo ina nugohalem?' ²¹ Uyahinei Pita i baha nae Yesu uyahina i pa, 'Guyau, Yoni tauna iyowai?')

²² Yesu Pita a baha i wimiheya i pa, 'Itapa ita memae ma ata gunawilena meu naka ega om nugotuhu. Tam tunawam una wimulitagou.' ²³ A baha geke binei ma tu witumagana gehouhi hi winugonugotuhu powa, po hi pa, 'Yoni apega ina hilage'. Yesu ega ita baha uyahina ita pa, 'Apega ina hilage'; tamogi i pa, 'Itapa u nugotuhu ita memae ma ata gunawilena meu, naka ega om nugotuhu'.

²⁴ A hewali gehouna ginouli magomagouhi i bahebahehi amaka i giluma hopunehi, ma lawa magomagouhi hi limoineya.

²⁵ Yesu ginouli atapuhi i dewadewahi, itapa emosi po emosi hita gilumi, a nugonugotuhuya apo buka hita maga duma po hipuli tupo wohepali hita wihogoya.